

Ember és gondolat
Timár György

Nyerges András
Takarások
és finomítások
nélkül

Írófaggató
Csák Gyula

Közgazdasági,
jogi és
társadalom-
tudományi
szakkönyv-
kiadás

Tarján Tamás
A színház
szőlőskertjében

Kertész Ákos
Felhő
a Gangesz
felett

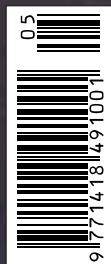
Interjú
Imre Flórával
Halász Gézával
Krämer Ágnessel
Sándor Jánossal
Bucsi Szabó Zsolttal
Hoffmann Istvánnéval

Beszélgetés **Jáksó Lászlóval**

Fotó: Szabó J. Judit

LIBRI MINŐSÉG
BUDAPESTI KÖNYVESBOLTJAINKBAN,

ORSZÁGSZERTE A **SKÁLA** ÁRUHÁZAK KÖNYVOSZTÁLYAIN
ÉS A www.libri.hu ONLINE KÖNYVBIRODALOMBAN.

A Helikon Kiadó ajánlata

A Helikon Huszonegy a társadalomtudomány különböző témaköreiben kínál szellemi tájékozódási pontokat.

A kötetek előszavait írták:

**Almási Miklós, Polcz Alaine, Desseffy Tibor,
Tamás Gáspár Miklós, Dalos György**

Legközelebb megjelenik:

Buckingham: A gyermekkor halála
György Péter előszavával

A könyvek megrendelhetők a Helikon Kiadónál (1053 Budapest, Papnövelde utca 8.), telefonon Borbíró Zsókanál és/vagy Varga Istvánnál a 317-4987-es számon, vagy a 317-4967-es faxon, valamint megvásárolhatók a Helikon Könyvesházban : Budapest, VI., Bajcsy-Zsilinszky út 37.

A pénztárgép csörgése

■ A Könyvhét kulturális kéthetilap, elsősorban és döntően a könyvekre valamint a hozzájuk kapcsolódó témákra figyel, mivel pedig ez a sajátos terület alapvetően és elidegeníthetetlenül a kultúra része, elkerülhetetlenül figyelünk a kultúrára.

Úgy is mondhatnánk, elemi érdekünk, hogy a kultúra állapota, vagy magyarországi kulturális állapotaink kedvezőek legyenek, hiszen kulturális újság nyilvánvalóan csak akkor reménykedhet sikerben, ha a kultúra iránt érzékeny befogadói magatartást tanúsító nagyszámú népszerűség körében számíthat a vásárlás aktusában manifesztálódó személyes elfogadó gesztusra. (A pénztárgép csörgése, mint a kulturális aktivitás szimbóluma, akkor, de csak akkor, ha a vásárlás tárgyában kulturális értékek objektíválódtak.)

Itt rögtön két dologra kell kitérnem, az egyik, hogy miért is ez a nyakatekert fogalmazás: nincs más oka, csak a nosztalgizáló emlékezés hajdanvolt tanulmányaimra, amikor a közművelődés ismereteinek oktatása nem egyszerűen csak azt jelentette, hogy hogyan keressünk szponzorokat. A másik persze az lenne, nevezem meg, melyek is a kulturális értékek, erre azonban, be kell vallanom, jelenleg nem vagyok képes. Meg vagyok zavarodva, el vagyok bizonytalanodva, mert azt tapasztalom, hogy körülöttem a világ túlságosan sok, egymástól eltérő elképzelést kíván velem elfogadtatni erről, vagyis hogy melyek 2002-ben Magyarországon a kulturális értékek.

Amiért pedig ebben a jegyzetben éppen ezen elmélkedem, és nem más, hasonlóan elgondolkodtató jelenségen, annak az az oka, hogy friss élményem egy újságíró kolléga története arról, hogy külsőzött egy kerületi újságnak, amely megvalósította azt a dicséretes elképzelést, hogy havi kulturális mellékletet jelentet meg, a kerület lakóinak számára. Az újságot árusították, ára megegyezett (imaginárius szám) 3–4 szál füstszűrős cigaretta (tisza hazai) árával.

Itt jön a költői kérdés: mi lett a sorsa ennek a kerületi kulturális újságnak?

Csöppet sem költői válasz: harmadik száma már nem jelent meg.

Kiss József

KÖNYVHÉT

A TARTALOMBÓL

Interjú
Imre Flórával
4. oldal

Beszélgetés
Jákso Lászlóval
5. oldal

Írófaggató
**Csák Gyulát faggatta
Nádra Valéria**
14. oldal

Tarján Tamás
A színház szőlőskertjében
15. oldal

4 **Régies és modern szimbiózisban**
Interjú Imre Flórával
(Szénási Zsófia)

5 **Szívesen írna publicisztikát álneven**
Beszélgetés Jáksó Lászlóval
(Tausz Anikó)

7 **KÖZGAZDASÁGI, JOGI ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZAKKÖNYVKIADÁS**
Interjú Krämer Ágnessel, Bucsi Szabó Zsolttal, Halász Gézával, Hoffmann Istvánnéval, Sándor Jánossal
(Bagota Edit, Borbély László, Mátraházi Zsuzsa)

11 **EMBER ÉS GONDOLAT**
Timár Györggyel
beszélget Nádor Tamás

12 **Kertész Ákos**
Felhő a Gangesz felett

13 **OLVASÓSZEMÜVEG**
Nyerges András
Takarások és finomítások nélkül

14 **ÍRÓFAGGATÓ**
Csák Gyulát
kérdte Nádra Valéria

15 **SZEMMAGASSÁGBAN**
Tarján Tamás
A színház szőlőskertjében

17 **SIKERLISTA**

19 **KÖNYVAJÁNLÓ**

23 **MEGJELENT KÖNYVEK**
2002. FEBRUÁR 8–21.

Megjelenik kéthetente • Ára: 144 Ft • Előfizetőknek: 120 Ft • Előfizetési díj: 2880 Ft egy évre • Kiadja: Kiss József Könyvkiadó, Kereskedelmi és Reklám Kft. Az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének a tagja • Szerkesztőség, hirdetésfelvétel, előfizetés: 1114 Budapest, Kanizsai u. 41. • Telefon/fax: 466-0703, telefon: 209-1875, 209-9140, 209-9141 • E-mail: konyvh7@axelero.hu • Főszerkesztő, felelős kiadó: **Kiss József** • Főszerkesztő-helyettes: **Csokonai Attila** • Lapmenedzser: **Könnnyű Judit** • Művészeti vezető: **Szabó J. Judit** • Szedés, tördelés: **Recent Stúdió, Blaisits Ildikó** • Nyomás: **Grafika-Tyoppress Nyomda** • Felelős vezető: **Farkas József** elnök-vezérigazgató • ISSN 1418-4915 • **A hirdetésekben közöltékért a kiadó és a szerkesztőség nem vállal felelősséget** • Terjesztés: a Magyar Lapker Rt., a Bibliofil Kft., a Libri Kft., a Lira és Lant Rt.

Külföldön előfizethető a Hungaropress Sajtóterjesztő címén: 1117 Budapest, Budafoki út 70., Hungarica E. C., 2013 Pomáz, Pf: 146.

Régies és modern szimbiózisban

Imre Flóra a költészetben kedveli a szerepjátszást

Az új Újbold nemzedékével induló költő magyar–latin–ógörög szakon végzett. A klasszikusok iránti szenvedélyének eredményeként elsősorban kötött formában, a klasszika-filológus műveltségét felhasználva írta verseit. Köteteit (Az Akropoliszra néző terasz, 1986; Merőleges idő, 1992; Rondó, 1992; Rejtőzve élünk, 1995; A szép költésvérőné újrakezdi, 1998) Füst Milán- és Déry Tibor-díjjal ismerték el. Ehen, fugaces című versét – példaként az antik formák modern környezetben való továbbélésére és újjáalakulására – 1997-ben Graves-díjjal jutalmazták. Versei a Holmiban, a Mozgó Világban és a Parnasszusban jelennek meg. Lassan érik egy új kötet...

– A bölcsészkaron Lator László vezetett egy versfordító szemináriumot, ahol verseket fordítottunk és verseket írtunk, melyeket aztán megbeszélünk, kijavítottunk. Ha valakit, akkor őt nevezném mentoromnak vagy mesteremnek. Ő javasolta, hogy vigyem el néhány verset az ES-nek. Az első 1982-ben itt jelentek meg, aztán következtek a kötetek.

– *Tehetséges költőnek ítélték, sokat vártak Öntől.*

– Az első kötetemre mindössze egyetlen bíráló született, az is elmarasztaló, a következőket valóban jobban értékelték. Ennek ellenére ódivatúnak számítottam, hiszen szinte kizárólag kötött formákban írtam. Eltelt tíz év, és a kötött formák reneszánszukat élik. Kötött formában írni – legalábbis számomra – lényegesen könnyebb, mint szabad versben. A kötött forma segít abban, hogy kikerüljön a versből az, ami nem bele való. Közülük talán a szonett a kedvencem.

– *Az antik háttér mellett van néhány visszatérő francia témája is. A családi legendák szerint magyar származású Ronsard vagy Labé még ma is fel-felbukkan a verseiben.*

– Nagyon kedvelem a francia reneszánsz költőit. Ronsard volt a legjelentősebb költője a francia reneszánsz Pléiade irányzatának. Egy sor formát talált ki, emellett felhasználta a korábbi trubadúrköltészet eszközeit. Hangvétele – több évszázados távlatból is – hihetetlenül modern, valószínűleg ez fogott meg benne, vagyis a régies és a

modern egymás mellett élése. Engem is ez vonz. Ezért lett ő az egyik alteregóm.

– *Nem egyszer szerepelt a Magyar Rádió Első közlés című sorozatában. Azon kevesek közé tartozik, akik szépen és közérthetően mondják verseiket.*

– Valószínűleg azért, mert pedagógus is vagyok, és megtanultam, hogy érthe-

tően olvassam fel a gyerekeknek a verseket. Manapság divatos csak a költészetből megélni, pedig azt gondolom, nem hátrány, ha valakinek van egy másik, „polgári” foglalkozása is. Én kifejezetten boldog vagyok, hogy taníthatok, immár tizenhét éve dolgozom az Eötvös József Gimnáziumban. Latint és csak egy kevés magyart tanítok, mert igazgatóhelyettesi teendőim nagyon lefoglalnak.

– *Ismerik a tanítványok költői vénáját?*

– Számukra minden bizonnyal az a fontos, hogy ismernek valakit, aki benne van a lexikonokban. Nem tudom, mennyire olvassák a verseimet.

– *Hol helyezné el magát a kortársak között, egyáltalán részt vesz-e az irodalmi életben?*

– Nem a kortársakhoz, hanem az újholdas nemzedékhez érzem közelállónak magam. Lator László, Nemes Nagy Ágnes, bizonyos mértékig Vas István köréhez kapcsolódtam. Nem képtelenség, hiszen a '80-as években létezett egy új Újhold-kör. A kortársakhoz inkább baráti, mint költészeti szálak fűznek.

– *A kilencvenes években sorra megjelent köteteket hosszú hallgatás követte.*

Gondolom, nem tartozik azon költők sorába, akiknek létkérdés, hogy folyamatosan publikáljanak.

– Nem rajtam múlik, hogy írok-e vagy sem. Ez magától jön, ha jön. Édesanyám súlyos betegsége minden bizonnyal közrejátszott abban, hogy elvesztettem a régi könnyedségemet. Ebben az időszakban valóban eltűnt Vas Istvánt idézve „a vers iránti feltétlen bizalmam”, és minden háttérbe szorult.

– *Prózát sohasem írt?*

– Több tanulmánnyal próbálkoztam, de igazából az sem az én műfajom. Lator László költészetéről, illetve az antik versformákról írtam tanulmányt. Van egy befejezetlen Horatius-tanulmányom is.

– *Formálódik egy új verseskötet is.*

– Igen, alakulóban egy kötetem, ami nagyjából összeállt. Odaadom majd valamelyik kiadónak, és ha szereznek rá pénzt, kiadják. A könyv ismét egy szerelmi történet köré szerveződik: keresni, rátalálni, elveszteni. Egyszerre személyes és – a szerepjátszás révén – személytelen. A háttér, az utalási rendszer elemeli a személyestől, és az érzelmi töltet sem kendőzetlen valóság. Ezért a játékért érdemes csinálni.

Szenási Zsófia

Szívesen írna publicisztikát álnéven

Beszélgetés Jáksó Lászlóval

– *Rádió- és TV-műsorok ismert szereplője, a Médiahajó közönségzavazatai alapján a legkedveltebb médiasztár. De láttam már könyvbemutatón is, jelesül Farkasházy Tivadar legújabb műve prezentációján. Olvassa-e Heti Hetes-beli kollégái egyre sűrűbben megjelenő kiadványait?*

– Természetesen. Abban a baráti légkörben örülünk egymás sikereinek. Ők is tetszéssel fogadták a rólam szóló könyvet és bevallom nagyon jólestek Gálvölgyi és a többiek elismerő szavai.

– *Milyen érzés egy könyv főszereplőjének lenni?*

– Ezt én inkább olybá tekintem, mint egy bővített újságcikket, olyat, amely a magazinokban mostanság meg szokott jelenni rólam. Legfeljebb ez terjedelmesebb írásmű, és keményebb fedéllel forgalmazzzák.

– *A hazai bulvársajtó gondolom már mindent megkérdezett, amit kellett, és valljuk be, sokszor, amit talán nem is annyira. Itt most inkább arról beszéljünk, hogy a sok fellépés, szereplés mellett marad-e ideje néha az olvasásra is?*

– Sajnos, rendkívül kevés. A maradék szabad időmet főleg rádióhallgatással és TV-nézéssel töltöm. Ez is jelentős változás az életemben. Ha visszagondolok, gyerekkoromban szinte az olvasás volt az egyetlen szórakozásom. Tényleg nem jártam sehová, nem érdekelt a foci vagy hasonlók. Legtöbbször otthon ültem. Szerettem a kezügyességet igénylő, szereléssel kapcsolatos dolgokkal bibelődni, de főleg az olvasás kötött le. Mondhatni mindenevő voltam, rengeteg, a korosztályomnak megfelelő ifjúsági kalandregényt ismertem, de ugyanilyen lelkesen olvastam a tudományos fantasztikus irodalmat is.

– *Volt-e ebben a korban meghatározó könyv-élménye?*

– Nem szeretnék a sorból bármit is kiragadni. Talán Verne képzelőereje ragadott meg igazán. Ne kérdezze, hogy van-e kedvenc könyvem, mert erre sem szívesen válaszolnék. Például Esterházy Péter műveit mindig kétszer olvasom el. Először, hogy értelmezsem, másodszer, hogy elgondolkozzam az író mondandóján.

– *Kedvenc műfaja?*

– Utóbb egyre inkább a szórakoztató olvasmányok felé fordult a figyelmem. Érdekes, hogy manapság mennyire nem tulajdonítunk kellő jelentőséget a szórakozás kérdésének. Pedig ennek igen fontos szerepe, funkciója van mindnyájunk életében. Úgy gondolom, hogy nálunk még

nem alakult ki a jó értelemben vett szórakozás kultúrája. Ez talán nem is műfaji kérdés. Arra lenne szükség, hogy mindenkiket megtanítsunk a dolgokban rejtőző szépség felismerésére.

– *Látja-e értelmét még, hogy ebben a rohanó világban a média az olvasás fontosságáról beszéljen?*

– Komolyan hiszek az írott betű hatalmában. Ez is érdekes téma: véleményem szerint napjainkban az irodalom nem kap kellő reklámot itthon. Külföldön az irodalom művelői bőven élnek ezzel a lehetőséggel. Utalok itt csak Robert Merle példájára, aki író létére igazi sztár lehetett Franciaországban. Nálunk miért csak a médiaszemélyiségek lehetnek sztárok? Azt hiszem, itt alapos szemléletváltásra lenne szükség. Részben rá kéne döbbszteni az érdekelteket, hogy a jól menedzselte irodalomban üzlet lehet. Másrészt maguknak az íróknak, költőknek is le kellene szállni az elefántcsont-toronyból. Nyilván ennek a kérdésnek sok összetevője van, nem szólva az anyagi feltételekről. De én a magam részéről élen el tudom képzelni, hogy akár egy kereskedelmi rádió – ötperces beszélgetéseiben – írókat szóltasson meg. Akik megosztathatják a hallgatókkal a műhelytitkokokat, elmondhatják – mint minden hús-vér ember – hétköznapi gondjait, örömeit. Beszélhetnének az alkotás kínjairól, egy-egy könyv – úgymond – születési fájdalmairól.

– *Voltak-e, vannak-e irodalmi ambíciói?*

– Mint érzékeny kamasz, én is írtam verseket. Ugyan mi másról, mint a szerelemről. Sőt, még irodalmi pályázatot is nyertem vele az iskolában. Én elég régen történt, de bennem nem szűnt meg a szilárd hit, hogy igenis tudok írni! Ha valóban írásra szánám el magam, valami merőben mást csinálnék, mint jelenleg, nem bohóctréfát. Mélységesen tisztetem a papírt, a tollat. Aki írásra adja a fejét, annak véleménye, mondandója kell legyen az őt körülvevő világról.

Foglalkoztat a gondolat, hogy – álnéven – írnék publicisztikát, akár valamelyik napilap számára jegyzeteket. Izgalmas lenne ebben is kipróbálni magam, alkalmat találva arra, hogy meglátásaimat, élményeimmet más formában is kifejezzem.

Tausz Anikó

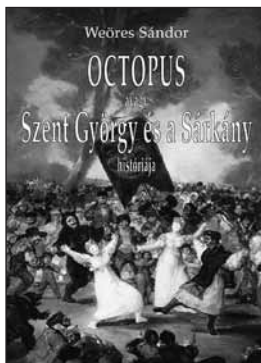
Fotó: Szabó J. Judit

A BALASSI KIADÓ AJÁNLATA

Weöres Sándor:
Octopus avagy Szent György és a Sárkány históriája

„Szent György és a Sárkány régi legendájának sok középkori képzőművészeti feldolgozása van, képek és szobrok, viszont az irodalom és a költészet aránylag keveset foglalkozott vele. ... Közelebbi támpontok híján a modern szerző szabadon gazdálkodhat a szétágazó bőséges anyaggal.” W.S.

A/5, 148 oldal, kartonált
ISBN 963 506 385 7
950 Ft

Kristó Gyula:
A székelyek eredete

A magyar történettudomány régi adóssága a székely eredetkérdés megoldatlansága. A könyv tudományos igényű, de közérthető tárgyalásmódja alapján adatokkal, ezek újszerű

csoportosításával kíván hozzájárulni a kérdéskör jobb megértéséhez. Épp tudományos igénye miatt kerül a tárgyat terhelő, az újabbkori román–magyar politikai ellenségességből fakadó vitát. A könyv erénye a történelmi források mellett az embertan, a művészettörténet, a néprajz eredményeit felvonultató komplex megközelítés.

B/5, 160 oldal, kartonált
ISBN 963 506 454 3
1200 Ft

Vasy Géza: Kormos István
A Kortársaink sorozatban

Először jelenik meg Kormos Istvánról teljes életművét feldolgozó monográfia, sok új adattal, verselemzésekkel, az életmű bonyolult hatásmechanizmusának vizsgálatával, a korszak irodalmi közéletének rajzával.

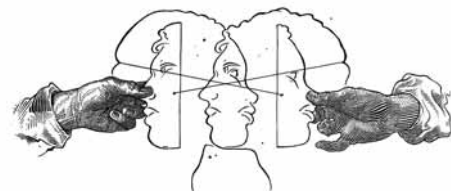
A/5, 180 oldal, kartonált
ISBN 963 506 453 5, ISSN 0324-5020
1500 Ft

Kozák Gyula:
Hazugság a mindennapi életben

A szerző tudományos alapossgal járja körül tárgyát, „műfajonként” kerül terítékre a család, a politika, az üzleti élet, a reklám, a rémhír, a pletyka és a történelemhamisítás. Külön

fejezet elemzi a hazugság fajtáit – füllentés, elhallgatás, túlzás, blöff és a többi –, valamint azt a kérdéskört, hogy ki, kinek, mikor, miért, miről és hogyan hazudik.

A/5, 280 oldal, kartonált
ISBN 963 506 438 1
1800 Ft

A kötetek megvásárolhatók
a kiadó boltjaiban:

Balassi Könyvesbolt
1023 Margit utca 1. T/F: 212-0214
Kis Magiszter Könyvesbolt
1053 Magyar utca 40. T: 327-7796
Kortárs Művészeti Könyvesbolt
(Ludwig Múzeum)
1011 Budai Vár A. ép.,
T: 375-7533, Fax: 212-2534
Terjesztési iroda:
1016 Attila út 20.
T: 214-9673. Fax: 214-4627

Saldo Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Rt. Krämer Ágnes

■ A Közgazdasági, jogi és társadalomtudományi szakkönyvkiállítás négy éve a tavasz egyik jelentős eseménye, ezt a Saldo Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Rt. szervezi – mondja dr. Krämer Ágnes, a rendezvény szervezője. – A seregszemlén szűkebb körben egymásnak és a szakmai érdeklődőknek mutatkoznak be a hazai könyvpiac jeles képviselői. Úgy gondoljuk, hogy a kiadók közötti versenynek, alkalmankénti együttműködésnek az olvasók, a szakemberek a nyertesei.

Négy évvel ezelőtt – amikor híret vettük, hogy veszélyben a kiállítás folytonossága – úgy döntöttünk, felvállaljuk a szervezést, nem engedjük, hogy ez az évenkénti könyvszakmai találkozó meghiúsuljon. Akkor még csak reménykedtünk benne, hogy sikerül a stafétabotot továbbvinni, s a visszajelzések alapján úgy érezzük, megálljuk a helyünket. Három sikeres évet tudhatunk a hátunk mögött s a rendezvény szakmai rangját igazolja, hogy 2002-ben a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése is felkarolta a kezdeményezést.

E két napban az érdeklődők a naprakész szakirodalom széles tárházát ismerhetik meg, 20 kiállító több száz kiadványával lesz jelen e két napon a Közgázon. A kiállítás szakmai programja március 12-én délben indul, Bart István, az MKKE elnöke tart előadást a kiadóvezetőknek a reprográfiai díjakról és azok elosztásáról. Délután fél háromkor a Napvilág Kiadó CD-ROM-bemutatója következik, majd 13-án 10, 11 és 12 órától folytatódhatnak a bemutatók. 10 óra-

órával később a Napvilág Kiadó, délben a Penta Unió Oktatási Centrum tart könyvbemutatót a kiállítás területén felépített előadóban.

Személy szerint, a Saldo kiadó képviselőjében a kiállításon való megjelenést nagyon fontosnak tartom. Elsősorban nem az anyagi megtérülésre gondolok, hisz egy kiállításon való részvétel soha nem erről szól. Sajnos, a szűken értelmezett szakmánkban (közgazdasági, ezen belül is számviteli, pénzügyi terület) nincs ezen a kiállításon kívül egy olyan lehetőség, ahol mi, kiadók, találkozhatunk egymással, bemutatathatjuk kínálatunkat. Nagyon jó lenne, ha ez a rendezvény sokáig fennmaradna, hisz az elmúlt évek bebizonyították, hogy igenis szükség van ilyen típusú találkozásokra. A kiadók ütemezni tudnak, s a kiállításon lehetőségük nyílik újdonságaik bemutatására, s a közönség előtt való együttes megjelenésre is. Remélem, ezt a kiállításon részt vevő „kollégák” is így gondolják. A tavalyi nyereségünket felajánlottuk az Aranyág Alapítvány számára. Terveink szerint ez idén sem lesz másként, s a kiállítás pozitív eredményét szeretnénk ismét jótékony célra felhasználni.

Bagota Edit

Közgazdasági, jogi és társadalomtudományi szakkönyvkiállítás és vásár
Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem aulája
2002. március 12–13.
9–17 óráig
Kiállítók:
Arcanum Adatbázis Kft.
Aula Kiadó
Dialog Campus Kiadó
Gazella Kiadó
HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft.
KJK-Kerszöv Jogi és Üzleti Kiadó Kft.
Központi Statisztikai Hivatal
Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ
Napvilág Kiadó
Nemzeti Tankönyvkiadó Rt.
Osiris Kiadó
Penta Unió Oktatási Centrum
Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadói Rt.
Rejtjel Kiadó Kft.
Saldo Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Rt.
Századvég Kiadó
Szent István Társulat
Tri-Mester Bt.
Unio Lap- és Könyvkiadó Kereskedelmi Kft.
Veszprémi Egyetemi Kiadó

Új kihívások előtt a hagyományos értékeket képviselő kiadók Bucsi Szabó Zsolt ügyvezető igazgató

■ A holland tulajdonos döntése nyomán, tavaly óta a multinacionális cég németországi igazgatóságához tartozik a Műszaki Könyvkiadó, az Akadémiai Kiadó és a KJK Kerszöv, nemcsak a vállalat belső kapcsolatrendszere alakult át, mind a három nagy múltú kiadó arculata is folyamatosan változhat a piac kihívásainak megfelelően – tudtuk meg az utóbbi két cég ügyvezető igazgatójától, Bucsi Szabó Zsoltól, akit nemcsak kiadványaik piaci jelentőségéről és helyzetéről, hanem a könyvkiadás általános problémáiról is megkérdeztünk.

– *Bevezetésként csak két cím a sok közül. A számítógépes adathordozón közismertté vált Complex CD-Jogtár, és egy hagyományos könyv, Paul Anthony Samuelson Közgazdaságtan című alapműve. Mindkét kiadvány sikeres utat járt és jár be mind a mai napig, hiszen a jogtár folyamatosan bővül, a közgazdasági alapmunka pedig mindig új kiadásban jelenik meg az oktatási intézmények igényeihez kapcsolódva. Mit tekintenek önök a siker mércéjének?*

– A holland tulajdonos nagyon egyszerűen fogalmazta meg a választ, a nyereséget. Az árbevételünk 30–40 százaléka az exportból ered, idegen nyelvű tudományos kiadványaink sikeresek a külföldi piacokon. Hazai forgalmát tekintve a KJK Kerszöv és az Akadémiai Kiadó nem elha-

nyagolható erő a tudományos könyvek piacán. Súlya van annak, hogyan reagálunk a piaci kihívásokra. Milyen választokat adunk az állandóan felmerülő kereskedelmi kérdésekre.

– *A kiadványaik mekkora részét értékesítik a könyvesboltokon keresztül?*

– Vannak törzsvásárlóink, hozzájuk a direkt marketing eszközöket felhasználva juttatjuk el az általunk kiadott könyveket. Körülbelül a kiadványaink 45 százalékát próbáljuk meg a könyvesboltokon keresztül forgalomba hozni. Más kiadókhöz hasonlóan a mi munkánkat is nehezíti, hogy a terjesztők és a kereskedők szinte alig vállalnak kockázatot. A könyveket többnyire bizományba hajlandók átvenni, így a rizikó jórészt a kiadókra hárul. Csak összehasonlításként említem meg, hogy külföldön a terjesztők 20 és 40 százalék közötti árrést alkalmaznak, Magyarországon ez jellemzően 40 százalék feletti, esetenként meghaladja az 50 százalékot. Nagyon nehéz előre pontosan megtervezni, hogy melyik címből hány példány adható el, így a kiadóknak könnyen támadhatnak készletfinanszírozási problémáik. Időszerű lenne a tudományos és szakkönyvkiadás többi elismert képviselőjével közös asztalhoz ülni és megvitatni a kialakult helyzetet, hátha sikerül kialakítani valamilyen egységes álláspontot a mindannyiunk életét megkeserítő gazdasági kérdésekben.

– *Milyen finanszírozási lehetőségeik vannak?*

– A KJK Kerszöv néhány tankönyvet leszámítva piaci alapon, nyereségesen jelenteti meg a kiadványait. Az Akadémiai Kiadó által gondozott tudományos művek, szótárak és lexikonok kiadásához pályázat útján kérünk támogatást. Ennek hiányában nem lehetne ráfizetés nélkül kiadni ezeket a könyveket.

– *Az Akadémiai Kiadónak és a KJK Kerszövnél korábban saját boltjai voltak. A privatizáció után valamennyitől megszabadult a holland tulajdonos?*

– Az említett boltok ma már nincsenek meg. A rendszeresen elvégzett gazdasági számítások nem igazolták, hogy ezek nélkülözhetetlenek lennének. A vevők egyre inkább kivonulnak az önálló könyves szaküzletekből, és a nagy bevásárlóközpontokat választják. Ez sajnos rosszat tesz a hagyományos értékeket képviselő kiadóknak. Folyamatosan kell szembesülniük az új kihívásokkal. Kiadónk egyre jobban nyit az olvasók felé. Szeretnénk elérni, hogy a könyveinket vásárlók érzelmileg is kötődjenek hozzánk. Érezzék, hogy számunkra ők a meghatározók.

– *Mennyire használnák ki a digitális nyomtatás által kínált lehetőségeket?*

– Folyamatosan szeretnénk áttérni a digitális könyvnyomtatásra, a jövőben ez a gyors nyomdai módszer nagyon megkönnyíti a színvonalas kiadói munkát. Az offset nyomdai technikával ellentétben a digitális eljárás lehetővé teszi, hogy akár néhány száz példányt is gazdaságosan készíthessünk el. Saját digitális gyorsnyomdánk nincs, csak részesedésünk van az egyikben.

– *Mennyire fontos a kiadó továbbbi létét illetően a szakkönyvkiállításon való részvétel?*

– Nagyon fontos minden olyan esemény, amely a szakkönyvek kiadásához kapcsolódik. Egy vásárral egybekötött kiállítás alkalmával közvetlenül kommunikálhatunk a többi kiadó képviselőjével. De könnyebben elérhető ilyenkor a vásárló is, legyen az kereskedő, érdeklődő diák, vagy könyvtáros. A marketingmunkánkban meghatározó szerep jut a hasonló kiállításoknak. Egyes könyveink megjelenését erre az alkalomra időzítettük. Például Bíró Endre és Csizmár Gábor Törvényesség a választások során című jogi segédkönyvét, a Soós János által szerkesztett Ingatlan gazdaságtan című művet, vagy Érsek Zsolt könyvét, Bevezetés a devizapiacokra címmel.

Húsz százalék kedvezmény a vásáron

Dr. Halász Géza irodalmi vezető

■ Tizenhárom évvel ezelőtt alakult meg a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem kiadója, az Aula, amelynek három boltja van a fővárosban, de kiadványaik jól ismertek a vidéki felsőoktatási intézményekben is. Mint dr. Halász Géza, a kiadó irodalmi vezetője elmondta: elsősorban az egyetemi igények határozzák meg, hogy milyen könyveket adnak ki, a szerzők többsége továbbra is a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem oktatója, de igyekeznek a szélesebb olvasókör számára is érdekes műveket kiadni. (Például a XX. század sorozatot, melynek legújabb köteté, az előző hat kötethez hasonlóan az elmúlt évszázad eseményeit ismerteti és elemzi.)

– Kiadónk a Közraktár utcában, közvetlenül a tulajdonos, a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem szomszédságában található – mondta el dr. Halász Géza. – Mondhatni „házon belül” vagyunk, egyik üzletünk az egyetem aulájában működik, a másik a közelmúltban felújított „Sóházban”, a harmadik pedig a telephelyünkön. Az általunk kiadott könyvek felét ebben a három üzletben adjuk el. Ezenkívül körülbelül kétszáz bolttal állunk üzleti kapcsolatban, nekik is rendszeresen eljuttatjuk a megrendelt műveket. Vevő körünk az egyetemhez kapcsolódik, az oktatók szakkönyveit és a tanulóhoz nélkülözhetetlen jegyzeteket mi adjuk ki. Minden hasonló szakkönyvkiállítást és vásárt

nagyon hasznosnak tartok, mert ilyenkor rengeteg kereskedő és könyvtáros érkezik az egyetemre, hogy felmérje a könyvpiacot és a választékot. Számítalan új szakmai kapcsolat megteremtésére, leendő üzleti tervek körvonalazására nyílik ilyenkor lehetőség. A vásárnak pótolhatatlan szerepe van a szakmai kiadványok népszerűsítésében. Jó hatással van a kiadó forgalmára is, hiszen ilyenkor sokkal többen vásárolnak nálunk, minden kiadványunk húsz százalék kedvezménnyel kerül a polcra.

Dr. Halász Géza elmondta, hogy szerzőik a szakma legjobb hazai kutatói közül kerülnek ki, így más felsőoktatási intézmény számára is adtak ki szakkönyvet. Nyitottak minden felkérés iránt. Habár tulajdonosuk a „Közgáz”, más egyetemhez tartozó szerzőket sem utasítanak el, mert a változatosságra, a sokszínűsége törekszenek.

– A hasonló arculatú kiadók különféle üzleti stratégiákat alkalmazva törekszenek a sikerre a könyvpiacra. Kiadónk arculatának a kialakításakor az egyik szempont az volt, hogy elsősorban a hazai szerzők műveit adjuk ki. Nem zárkózunk el a fordítások elől. Kiadónk katalógusában bőven van külföldi szakember műve is, de mi a magyar kutatóknak és oktatóknak kívánunk teret nyújtani a publikációra. Az oktatók számára továbbra is nagy tekintélyt jelent a szakmai publikáció. A célunk az, hogy országos szinten közelebb hozzuk egymáshoz az oktatókat és a professzorokat. Minden egyetem a saját szakkönyveiből kíván oktatni, erre lehetősége van, ugyanakkor ez csökkenti a művek példányszámát, és növeli az árukat. Szükség lenne rá, de hihetetlenül nehéz kiadni olyan szakkönyveket, vagy tudományos munkákat, amelyeket különböző felsőoktatási intézmények tanárai közösen szerkesztenek meg, vagy lektorálnak. Szerintem a jövő a vegyes szerzőgárdát felvonultató „egyetemi” könyveké lehet.

A könyvkiadónak önálló digitális gyorsnyomdájára van. Ennek egyik előnye a gyorsaság, akár napok alatt is elkészülnek a kiadványaik, a másik, hogy kisebb példányszámú kiadványokra, jegyzetkiadásra, dokumentumok, füzetek fekete-fehér és színes nyomtatására kiválóan alkalmas. Az eredeti kéziratokat ma már nem szükséges személyesen papíron vinni, érkezhettek számítógépes adathordozón vagy elektronikus levélként.

A kiadványaik finanszírozásakor elsősorban az egyetemi belső pályázatokra, és a cégek támogatására számíthatnak. Néha a szerző szponzort is tud ajánlani a kéziratához. Eddig kevés kiadványukhoz sikerült állami pályázat útján pénzt nyerni.

Borbély László

A színvonalas, de didaktikus szakkönyv a divat

Dr. Hoffmann Istvánné

■ Az ismert közgazdasági szerzőt, Hoffmann Istvánnét, akinek nemsokára *Direkt és interaktív marketing* címmel piros-sárga, igencsak figyelemfelkeltő csomagolásban jelenik meg a színhatásokkal is foglalkozó új könyve, a szakterületét érintő tudományos kiadványokról és azok fogadtatásáról kérdeztük a Közgazdasági, jogi és társadalomtudományi szakkönyvkiállítás alkalmából.

– *Hogyan minősítené a közgazdasági könyvek kínálatát, módosult-e valamelyest, s ha igen, hová vezetődően hány esztendője tapasztalható a változás?*

– Szerintem minőségi fordulat következett be körülbelül öt-hat évvel ezelőtt. A XXI. századra való felkészülés időszakában, amikortól az új gazdasági szemlélet da-

tálható, a kiadók felismerték, hogy nagyon gyorsan kell az újdonságokkal megjelenni. Az egyes kiadók bizonyos szakmákat kezdtek preferálni, s ezekből sorozatokat megjelentetni. Klasszikusan is voltak ma újnak számító tudományok, amelyekre a szakma java nagyon korán felfigyelt és kezdett ezekkel foglalkozni. Fukujamára gondoljunk csak, és másokra, például a Jelentés az elnöknek című munkára, amelyek sok víziót tartalmaztak, s ezek azóta valósággá váltak. E gondolatok megtermékenyítették a szakmának mindenekelőtt azokat a képviselőit, akik a felsőoktatásban dolgoznak. Meggyőződés, hogy minden új diszciplína akkor nyer polgárjogot, ha egyetemi katedrát kap. Nem véletlen, hogy a Nobel-díjra is javasolt két közgazdászunk, a Los Angelesben oktató Berend T. Iván és Kornai János azzal vált nemzetközileg is elismertté, hogy elébe mentek az eseményeknek és a saját tudományterületükön alkottak újat. A másik, számomra nagyon öröndetes jelenség, hogy míg a rendszerváltozás előtti időben jellemzően neves külföldi írók könyveit fordították, s adták ki Friedmanntól Samuelsonig, addig most megszorodtak a magyar szerzőjű művek.

– *A jegyzetek már mintha kimentek volna a divatból. Szakkönyvekből oktatnak ezek szerint?*

– A jegyzet eltűnt. Nemigen lehet most már összeollóztatni ezt-azt innen-onnan, mert a hallgatók nem fogadják el. Ma már vannak tanulható szakkönyvek, ez műfaji változás. Ma már nem sikk olyan bonyolultan fogalmazni, hogy senki se értse. Napjainkban nem attól lesz tudományos valami, hogy féloldalas mondatok szerepelnek benne, hogy a szöveg tele van idegen szavakkal, latinnal vagy akármi mással, és lehetőleg nem lehet megérteni. A szakkönyveknél ma már az a kíváncsi, hogy színvonal-

sak, de didaktikusak legyenek. Az új világ, szerintem, azért tudja megtermékenyíteni a termeléstől kezdve a közgazdászokig az összes területet, mert érthető.

A folyamat mintha fordított lenne: angol informatikai, pénzügyi és reklám-szakkifejezések vonulnak be a sokszor ezeket értelmezni sem tudó köznyelvbe, aminek a nyelvések nemigen örülnek.

Tudjuk, az angol szennyezi a világot minden nyelvével. Ezt, sajnos, nem lehet elkerülni, mert a kifejezések beivódnak a magyar nyelvbe is. Nem tudom, milyen sikerrel fog járni a nyelvtörvény-szigorítás, az idegen szavak üldözése.

– *Forgatnak-e külföldi szakirodalmat manapság a kollégái, tanítványai?*

– Feltétlenül, de nem muszáj minden világklasszist lefordítani. Van, amikor szükség van rá, ha sok emberhez, sok fiatalhoz akarjuk eljuttatni, de különben az internet, a virtuális áruházak és a kivonatok nagyon sokat segítenek. Be kell menni a könyvtárakba, például a közgazdasági egyetem gyűjteményében a legjobb irodalomhoz, a folyóiratokhoz és referáló lapokhoz is hozzá lehet jutni. Magyarországon a műszaki egyetem gazdasági kara adja ki a Harvard Business Managert, a világ legjobb közgazdasági folyóiratát. Megkapták a Harvardtól a kiadási jogot, nekik csak a fordítás és a kiadás kerül pénzbe. De most már nem olyan égető, hogy mindent lefordítsanak, s azt hiszem, a kiadók is a szerint választanak, hogy melyik könyv piacképes. Nem lehet nem kiadni Samuelson vagy Friedmann műveit, vagy azét a szerzőét, aki teljesen új megközelítést alkalmaz. Ezeket el lehet adni annyi példányban, hogy nem fog ráfizetni a kiadó. A többi pedig mindenkinek hozzáférhető virtuális közegeken keresztül. Az egyetemi hallgatók, a kutatók az interneten „laknak”, rajta „ülnek”, letöltenek maguknak anyagokat, vagy csak olvasnak, vagy ki-rintelnek fontosabb része-

ket. Tudományos kérdésekben az internet kicsit valóban konkurenciát jelent a kiadónak, bár ez a hozzáférés sokkal drágább a hagyományosnál. Még egy trükköt találtak ki a könyvkiadók, ezt a saját bőrömön is érzem: nem fizetnek a szerzőknek. A kiadási jogot vásárolják meg, mert ez adózás szempontjából kedvezőbb, s megállapodnak a bruttó vagy nettó ár valahány százalékában, amelyet akkor kap meg az író, amikor eladtak egy bizonyos mennyiségű könyvet. Meghatározott időközönként elszámolnak egymással, s a szerző elhiszi, hogy annyi példány kelt el, amennyit mondanak. Ez abszurd, magam láttam például, amikor Jókai Anna egy konferencián az előtérben próbált köteteket eladni a legújabb művéből, illetve gyorsan átvállalták tőle néhányan ezt a feladatot, hogy ne az Írószövetség egykori elnökének kelljen „üzletelnie”.

Talán a körülmények kényszerítik erre a könyvkiadókat?

A könyvkiadás sehol sem kifizetődő, részint azért, mert a gyerekeket leszoktatták az olvasásról. Ha a huszoneves egyetemista korosztálynak említek egy verset, kerek borjú szemekkel néznek rám, vagy megkérdezem, hogy ki volt Benjamin Franklin, kiderül, nem ismerik a szerepét a függetlenségi nyilatkozat megfogalmazásában, sőt, nem tudják, mikor volt a francia forradalom, La Fayette-ről nem is hallottak. Az a félelem, hogy akikkel nem szeretettük meg az olvasást, azok nem fognak szakkönyveket sem olvasni.

– *A már közgazdászként dolgozó szakemberek olvasnak-e?*

– Rá vannak kényszerítve, mert az ő kenyerük a betű és a szám. Figyelem a fiatal közgazdász managereket, mind-egyiknek négy-öt folyóirat van a hóna alatt. Kimazsolázza belőle, ami neki kell, de legalább betűvel találkozik és nem csak az internetre hagyatkozik vagy nem csak azokra a lapokra, amelyek kivonatokkal közölnek. Szerin-

tem olvasnak jó irodalmat is. Nem azt mondom, hogy kisvállalatnál vagy a mamutcégnél robotoló fiatal közgazdász feltétlenül olvas szépirodalmat vagy koncertre jár, a legfrissebb nemzetközi irodalmat vagy akár a hazait is ismeri. Ők a napi robotot végzik el ahhoz, hogy a fölöttük lévőknek legyen elég idejük arra, hogy koncertre járhasanak, s a jót is elolvashassák.

Mátrabázi Zsuzsa

Eötvös Loránd Könyvesbolt Sándor János boltvezető

■ Elsősorban a szakmával való találkozás a lényege a jogi könyvek seregszemléjének – mondja Sándor János, a Libri Kft. Eötvös Loránd Közgazdasági és Jogi Könyvesboltjának vezetője. – Alkalom nyílik arra, hogy a könyveket ne csak a katalógus alapján rendeljük meg, hanem belelapozhassunk, beleolvashassunk. Igaz, azok a könyvek, amelyeket majd az év derekán vagy a végén jelentetnek meg, továbbra is prospektusok alapján ismerhetők meg, de ez nem olyan nagy baj. Jó találkozni a kollégákkal, a szakmai közérzet ápolása – is – ez a fórum.

A jogi könyvek iránti kereslet jelentősen megváltozott. Eddig csak a szigorúan szakmabeliek vásárolták a jogszabályok gyűjteményét, és persze az egyetemisták. A jegyzeteket, az ajánlott irodalmat – lévén mi a szakkönyvesbolt, és az egyetemen szemben helyezkedünk el – itt vásárolták meg. Ma már viszont a „laikusok” is vásárolnak jogi könyveket, a munkájukhoz, a vállalkozásaikhoz szükségük van ilyen jellegű ismeretekre, s egyszerűbb, meg gondolom olcsóbb is, ha a könyvekből kiolvasható válaszokért nem kell minden esetben jogász-

hoz, ügyvédhez szaladgálni. Ott van a polcukon, kikeresik a szükséges ismereteket.

Komoly költségkímélő segítség – bár még így is borsos az ára – a „kapcsos könyveknek”, amelyek megkímélik a vásárlókat, hogy évente, vagy jogszabály-változásonként lecserélik a könyvtárukat, csak azért, mert egy-két jogszabály módosult, egy, kettő vagy három új keletkezett. Csak a változotokat, az újat kell megvásárolni, és a megfelelő helyre befűzni.

Bár a CD egyre elterjedtebb, úgy látom, ez a szakma meglehetősen hagyománytisztelő. Annak ellenére, hogy a számítógép ma már minden ügyvédi irodában megtalálható, a jog emberei jobban szeretik könyvekből kiböngészni a keresett adatokat, paragrafust. Elmélyültebb az ilyen kutakodás, vissza lehet lapozni, jegyzetelni, és még ki tudja, mi minden szól a könyvváltozat mellett. A fiatalok, akik a CD-vel kezdik szakmai pályafutásukat, lehet, hogy már nem ragaszkodnak a papír „illatához”, de egyelőre a könyvek vezetnek az eladásokban a CD-vel szemben. Vagy a kettő együtt „fut”. Sőt, azt is hallottam, hogy a CD-pártiak is olykor kinyomtatják a munkájukhoz szükséges részeket. A CD-k forgalmát nagyban segítené, ha az érdeklődők azokba is bele tudnának „lapozni”.

A keresett könyvek között vannak a jogszabálygyűjtemények mellett a gyakorlati alkalmazásokról szóló könyvek.

Fontosnak tartom, hogy a könyvek nemcsak tartalmilag, szellemileg lettek mások a megelőző időszakhoz képest –, ez alatt a pontosság mellett az érthetőséget, a közérthetőséget, a jobb felhasználhatóságot, a rendszerezettséget, áttekinthetőséget értem –, hanem a fizikai minőségük is. Esztétikusabbak, igényesebb kivitelűek, jobb, élvezetesebb őket kézbe venni. Ugyanarról a témáról több szerzőtől is megjelenik könyv, az eltérő szemlélet ebben a nagyon tényszerű szakmában is teret nyer. (Hiába, a jogértelmzés. ... – B. E.)

B.E.

A gazdasági szakkönyv-vásárlók vásárlási szokásainak vizsgálata

■ 1. Kérdőíves megkérdezés

Kérdőívünk két részből tevődik össze: az első hét kérdés a megkérdezett alany személyével kapcsolatos, az utána következő kérdések konkrétan a gazdasági szakkönyvvásárlásra kérdeznek rá. Mivel a gazdasági szakkönyveknek két nagy célcsoportja van (az ezen a területen dolgozók, illetve erre a pályára készülők egyetemi/főiskolai hallgatók), ezért mi is e két generáció vásárlási szokásait igyekeztünk feltérképezni. Felmérésünket ötven dolgozó, és ötven diák töltötte ki. A kapott eredményeket a következőképpen értékeljük: A megkérdezettek 62 %-a nő, 38%-a férfi, korukat tekintve 42%-a 25 évnél fiatalabb, 31 %-a 25 és 40 év közötti, 25%-a 40 és 60 év közötti, és 2%-a 60 év feletti. Lakóhelyüket tekintve 41%-uk városban, 33%-uk a fővárosban, 17%-uk községben, 9 %-uk faluban él. Felmérésünkben kiderül, hogy ezen a területen a lakóhely szerinti megoszlás nem befolyásolja a vásárlási szokásokat. Véleményünk szerint ez azért lehetséges, mert ezek a könyvek egy speciális szűk rétegnek készülnek, akik szükség esetén mindenféleképpen megveszik a könyvet.

Az összes meginterjúvolt 52 %-a évente többször, 43 %-a évente kétszer, 2%-a havonta, 3 %-a ritkábban vásárol gazdasági szakkönyvet. Ha külön elemezzük a két réteget, akkor az eredmény nagy eltéréseket mutat. A diákok körében a legjellemzőbb (73 %) az évente kétszer vásárlás. Véleményünk szerint ez az iskolai félévkezdetekkel függ össze. A dolgozók vásárlási szokásaiban nem tudunk hasonlóan kiugró gyakoriságot

kimutatni, általában az évente többszöri vásárlás a jellemző.

A következő kérdésünkben megállapíthatjuk, hogy a fogyasztók jelentős hányada (85 %) kifejezetten szakkönyvboltokban vásárol, emellett 12 %-a megrendelés alapján, 3 %-a könyvvásáron, 1 %-a Internetes vásárlás segítségével szerzi be könyvét. Itt nem figyelhető meg olyan nagy generációs különbség, mindkét réteg túlnyomórészt a szakkönyvboltokat preferálja (diákok 98, dolgozók 72 %-a).

Kérdésünkre, hogy mikor vásárolnak gazdasági szakkönyvet 46 % azt válaszolta, hogy iskolai félév kezdetekor, 32 % vásárol akkor, ha muszáj, 13 % annak a vásárlás nem függ külső eseménytől, 5 % törvénymódosításkor. Sajnálatos tény, hogy a diákok többsége csak akkor vásárol, amikor muszáj. Mind a diákok, mind a dolgozók körében a legnépszerűbb kiadók a KJK-Kerszöv (29 %), a Perfekt (27 %) és a Saldo (10 %). A vásárlás elsősorban a könyv tartalmától és nem a kiadótól függ.

A megkérdezettek 73 %-a azért vásárol gazdasági könyvet, mert kötelező irodalom, 10-10 %-a azért mert valaki ajánlotta neki, illetve mert érdeklődik az adott téma iránt, 5 %-a hirdetések alapján és csak 2 %-a talál rá könyvesboltban. Megfigyelhető, hogy a diákok 95 %-a csak azért vásárol gazdasági szakkönyvet, mert kötelező irodalom, és a dolgozóknál is ez jellemző (72 %).

A kiadók a magas költségek miatt keveset tudják reklámozni újdonságaikat, így azokról megkérdezetteinknek csak 20 %-a szerez tudomást, és ők is túlnyomórészt szaklapokból.

Amikor a vásárlók maguk választhatnak gazdasági szakkönyvet, akkor 83 %-uk dönt a tartalom alapján, 16 %-a ár szerint és csak 1 %-a a könyv külseje alapján.

Kutatásainkból kiderül, hogy a legtöbben a keményfedelesek (62 %), színesborítójú (76 %), fehér-lapú (98 5), egykötetes (63 %) könyveket részesítik előnyben.

A gazdasági szakkönyvek árára vonatkozó kérdésben a két célpiacon válaszai egybehangzóak

voltak: 73 %-uk drágállja ezeket a műveket és csak 25 %-uk szerint tükrözi az ár a tartalmat. Ez az álláspont ellentétes a szakértők véleményével: szerintük a hazai gazdasági szakkönyvek ára a nemzetközi viszonylathoz képest alacsonynak mondható.

Véleményünk szerint a felmérés a valós vásárlási szokásokat tükrözi, amennyiben csak a két célcsoportot vizsgáljuk.

■ 2. Mélyinterjú az eladókkal

Annak érdekében, hogy a gazdasági szakkönyvpiac vásárlóinak szokásairól még pontosabb képet kapjunk, megkérdeztük az eladói pult másik oldalán állókat is. Ezt a főiskolánk épületében levő Student szakkönyvboltban végeztük. Mélyinterjú készítettünk a két ott dolgozó hölgygel. Jóllehet mindketten két különböző könyvtípust árulnak, (egyik a főiskola jegyzeteit, a másik a „külsős” könyveket) válaszaik nagymértékben megegyeztek.

Válaszaik alapján megállapíthatjuk, hogy egyéni döntés alapján azok a vásárlók vásárolnak, akiknek ténylegesen szükségük van a könyvekre. A vásárlók nyáron nem vásárolnak, leggyakrabban a félév kezdetekor, illetve közvetlenül a vizsgák előtt szerzik be a könyveket. A legtöbb értékesítés 11 és 15 óra között zajlik. Mindkét eladó szerint a náluk kapható könyvek olcsók: a főiskola jegyzeteit áruló hölgy szerint ennek oka az egyszerű kivitelezés, a „külsős” könyveket áruló hölgy szerint a nála kapható könyvek mind nemzetközi viszonylatban, mind a fővárosi könyvesboltok árához viszonyítva olcsónak mondhatók. Ezzel szemben a náluk vásárlók kifejezetten nagy hányada drágállja a könyveket. Ritkán fordul elő náluk a könyvek minőségére vonatkozó reklamáció, ilyen esetekben azonban kicserélik a könyvet.

Faddi Zsuzsanna
Jósvai Ágnes

(A Külkereskedelmi Főiskola hallgatói, lapunkban dolgozatukból közöltünk részletet)

Timár Györggyel

beszélget Nádor Tamás

*A múlt laterna magicája, az iszonyat naptára és árnyéka, a me-
nüett-lelkű nagymama, ringlóképű gyerekek, havazó moziképek
éppúgy jelen vannak itt, mint a fölrepülő szerelmesek, ébkopp be-
lyén az épp-hogy, a végfok. És itt van ez a nyelvekben, műfajok-
ban, intellektusában sokféle ki-be járó tisztos kalandor (nem a
bódító, hanem a hasonítók fajtájából), aki mostanában már egy
tapodtat se mozdul innen. Szelíden szorong ugyan egy életen át,
de a Mester utcai kakasüllőn még mindig fontosabb egy szó eti-
mológiája, egy igényes mondat, hívságot oldó humor, mint bár-
miféle külvilági marakodások, haramiádák. A minőség mániá-
kusa azért úgy szívja el, olyan élvezettel mindazt, amit kezébe,
szájára, szívére vesz, akár egy jó cigarettát. Ízelve rontó füstöt
és ajzó aromát.*

– Kezdjük azzal a Timár Györggyel, aki más bőrébe bújik, a műfordítóval, hiszen e „műfajt” hamar kezdte, mindmáig műveli. Mi ez az ön számára: nyelvi feladvány, mesterségpróba, szerep, játék, pénzkereset, vagy mindez együtt? Hűség akar-e lenni, vagy inkább hiteles?

– Mondhatnám: egyik sem, vagy talán mind. Am valójában a dolog egyszerűen, szinte magától értetődően ment. A háború után, nyári iskolai szünetben nappal kőművesek mellett dolgoztam, este hangutánzó művészként szerepeltem (buciért s más élelemért, s ez a fizetség többet ért akkor a pénznél). Később egy itáliai őszám vére éledhetett bennem, s korai nyelvismeret, játékos, verszenei hallás és beleérzőkészség készítetett arra, hogy a műfordítás lehetőségével éljek. A hangutánzás sajátos játékát is áttemelve szellemi síkra – belekezdtem. Verlaine-nel és más franciákkal próbálkoztam, később, már fölkészültebben, spanyolokkal, dél-amerikaiakkal (Jimenez, Machado, García Lorca, Vallejo stb.) folytattam. Nyersfordítások alapján más nyelvekből is magyarítottam költőket. Csak ezután mertem visszatérni a franciákhoz, például Rimbaud Részeg hajójának újrafordításához, ami is-

tenkisértés volt – kivált műfordítói eszményképem, Tóth Árpád, valamint Rónay György és Kardos László után. De franciára fordítottam idővel Juhász Gyula, Kosztolányi, József Attila, Illyés Gyula és mások jelentős verseit is. Készítettem francia nyelvű huszadik századi magyar költői antológiát. Meg sok egyebet. Hűségre és hitelességre egyaránt törekedve. Kihívás volt ez számomra és belső parancs. S legtöbbször borraivaló sem, nemhogy pénzkereset.

– És mikor ír prózát? Ha olyasmit akar elmondani, amihez nem elég a vers tömörsége, ami nem annyira áttételes és több jelentésű, mint a líra? Vagy talán másfajta belső lélegzetvétel, elengedettebb ritmus hozza ezt elő? Netán – önt idézve – mindig valamilyen Atlantisz merül föl általa?

– Hogy mikor, miért írok prózát, nem tudom. Kosztolányit nagyon nagy költőnek tartom, kivált kései verseit. De számomra egyszersmind ő a legnagyobb magyar prózaíró, az abszolút mérce. Ami engem illet: egyszer vers, máskor próza, ki tudja, miért. A költő persze nem kerülheti el, hogy prózájában is jelen legyen. A fölmerült Atlantisz című könyvem példálul életrajzi regénynek minősítették.

De szövegének, szövedékének, cselekményének csak elemeiben, s többnyire áttételesen jelenik meg a valóságos életem. Képzetelem megtoldotta, átalakította, más összefüggésrendbe helyezte mindazt, ami valóban megtörtént velem. Gyermekek és kora című kötetemet viszont már önéletrajzi mozaiknak nevezem. Önálló kisprózaíró írások ezek, villanások, sűrítőményei igazi életemnek. Több szerepe van itt az élménynek, mint az invenciónak. Egyszer ezt ír az ember, máskor azt. Olykor így, olykor úgy. Mások bőrén az ő lélegzetvételüket, szívdobogásuk ritmusát átvéve, a magaméban a magamét. Persze akként, ahogyan akkor lélegzem, amiként éppen lüktet a pulzusom.

– És a humor? Képtelenségek képbe foglalása? Komolykodásunk kicsavarása? Agyrémeink (lásd: Nevető lexikon és Agyrémszótár) megnevezése? Ha úgy tesszük: kinevetett félelem?

– Istenkisértés volna a humort tömönnyel definiálni. Mert hidegrázó humor Swifté, aki gyermekek húsának kiméréséről beszél, és humor a fájdalommal röhögő Karinthyé, vagy a bölcsen groteszk Örkényé. Humor Arisztophanész és humor a kabaré. Talán egyetlen közös vonása mind-egyiknek: a kivülállás. S a humort mindig hajsza választja el a tragédiától. (Egy példa: peckes, fehér porcelánöltönyös, elegáns úr hasraesik egy pocsolójában. Kiröhögöm. Mellé érek, látom: eltört a lába – s ő az édesapám.) Az úgynevezett zsidó humor lényege: nem a legjobb védekezés a támadás, hanem a legjobb támadás a védekezés. S valóban: minden humorban van valamilyen csavarintás. Jómagam írtam paródiákat, karinthkatúrákat, vagyis mesterem nyomán: olyan portrékat, amelyek egyszerre tartalmaznak jellemzést, kritikát, görbe tükröt, stílusparódiát. Ez is műfordítás a maga nemében. Magyarról magyarra tolmácsolás, plusz még valami. És írtam nevető lexikont, agyrémszótárt, vagyis (utóbb megtud-

tam: ilyesmit már Gustave Flaubert csinált) nálunk, címszavakhoz társítva „föltaláltam” az asszociatív humort.

– Fő műfaja, bivatása azonban mégis a vers. Milyen minőségben? Ajzószerként? „Hangtalan havazás” formájában? A kimondhatatlan kimondásaként? Vagy megint csak: egyszer így, egyszer úgy, ki tudja, mikor, miért?

– Kérdésben a válasz. Hétévesen szívizomgyulladásom volt. Megsajnáltam magam, és Halál címmel egyszer csak kiszakadt belőlem egy kis vers. Ilyen sorokkal: „Ha ellep majd a sír/ és minden könnyünk elhull,/ Ha majdan a szél is/ fejünk felett elfúj.../” És: „Ha meghalunk,/ ha elhullunk,/ ha majd itt a bú,/ akkor gondol mindenki rá:/ ez a világ/ miért olyan szomorú?” Akkor kezdődött, a szomorúságot ösztönösen – ahogyan a magyar nyelvben ez szinte törvényszerű – mély hangrendű szavakkal kifejezve (noha addig csak „Petőci bácsi” néhány versét ismertem). És a verselés azóta tart. Jön egy sor, egy dallam, bármi, elkezd követelődni, s az ember megírja. Hol így, hol úgy. Mág se tudom, mikor, miért kell „kihordanom”, világra hoznom. Hogyan tudhatnám akkor, mi a vers. Megírom. Jó néhány eszten-deje franciául is, fölfedezve magamban sok olyan zugot is, amelynek létezését korábban nem is sejtettem. Hol magyarul írok tehát, hol franciául: valamiféle belső hídon át-sétálva egyik „partomról” a másik „partomra”.

– És itt, e Mester utcai kakasüllőn egyszer csak összeállítja Este a hegyen című válogatott verseskötetét. Minek a reményében? Hisz még a versolvasók létében?

– Könyvem összeállításában közben erre nem gondoltam. Szigorú voltam magammal, a minőségre figyeltem. Tudom: ma már a vers nem mozgósít, apostoli cselekedet lírát kiadni, kevesen olvasnak költeményeket. De hát mit tegyek, megírtam őket. És abban még hiszek: vers nélkül a világ szegényebb volna és sokkal ridegebb.

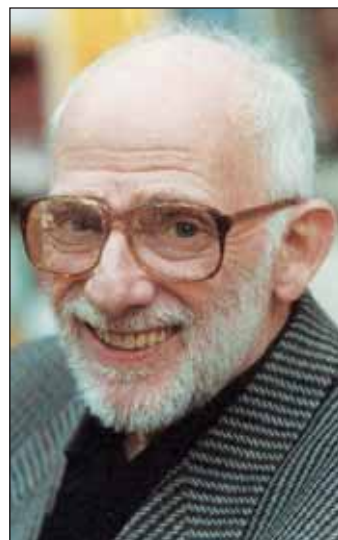
Ez a felhő a Gangesz fölül átúszott az idei Filmszemle fölé is. *Dette Gábor* azonos című filmje nemhogy egyetlen díjat sem kapott (a sok közül, amit kreáltak) – egye fene: a műalkotás értékét nem díjakban mérik –, de egy jó szót sem, egy nyúlfarknyi recenziót sem. Hogyhogy nem vette észre a zsűri, amikor én lenyűgözve, elvarázsolva, boldogan és meggyötörve tá-molyogtam ki a moziból?

Tartok tőle, drogellenes tanmesének nézték, és nem tudatosult, hogy a Gangesz nem delíriumos álom, hanem nagyon is konkrét szimbólum. „Ne félj, nem leszek öngyilkos, nem az életet utálom” mondja az elvonási tünetek kínjától ordítva András, „hanem a világot!” Az élet minden fájdalommal és örömeivel együtt élhető lehetne, ha nem rondítaná el ez a mi megrohadt világunk, ez a „nyugati” euró-amerikai, zsidó-keresztény kultúránk, amit olyan fölsőbbrendűnek tartunk, de ami ezer sebből vérzik. Ez a kultúra Mózesről, Jézuson át Marxig és Martin Luther Kingig a szeretetre épült, de éppen a szeretet, a jóság az, ami kicsorgott belőle! Miért menekül valaki droghoz? Hogy ne legyen ébren! Hogy ne érezze ennek a kiürült, rácsok közé szorított, perspektíva nélküli létezésnek a ridegségét, a kongó semmit!

A keletiek, ott a Gangesz mocskos vizében ázva tudnak valamit. Talán, hogy egyetlen emberhez méltó föladat létezik: „szeretnék igazán jó lenni” – ahogy Juli mondja.

ha kopognak, ha csöngetnek, ha telefonálnak, ha kilépnek az utcára, ha kinyílik az a rohadt ajtó, és besüvít rajta a környezetük döglesztő szele. Pedig odabent aztán minden van, csak nem mennyország.

Kertész Ákos Felhő a Gangesz felett

Ebben a válságban, ráadásnak a mi közép-európai mocskunkban, van-e fontosabb történet annál, hogy két elesett ember egymásba kapaszkodik, hogy Juli úgy véli önmagát megmenteni, hogy megmenti Andrást, nem szerelemből, hanem emberségből, azért, mert véletlenül beléje botlott egy döntő pillanatban (András épp a droggal akart leállni, Julinak meg összeomlott a legfontosabb kapcsolata); és ha bele nem rondít a körülöttük habzsolva, nyereszkeskedve nyüzsgő huszonegyedik századi nyugati civilizáció, sikerülne is megmentenie. Nem neki: nekik. Sikerülhetne egymást megmenteniük!

Nem véletlenül szűkül a néző minden pillanatban, ha az ő zárt kettősük megnyílik,

Fájás, a pokol kínjai, okádás, beszarás, behugyozás, verekedés... és mégis. Juli tiszta szeme, András kérő kolduskeze, melyet nem lehet nem megfogni... a külső világhoz képest, amiben élünk... a Paradicsom. Vagy maga India. Ami olyan távol van, ami annyira más, hogy talán ott a megváltás, ami a mi kultúránkban csupán vágyakozás maradt, mert a názáreti Jézus kiontott véréből csak véres kereszties háborúk, véres inkvizíciók és véres térítések, és az egyházak véres aranyai maradtak...

Igen, itt India azért szimbólum, mert a keleti filozófia türelméről, bölcsességéről, békéjéről beszél. Arról, hogy nem kell rohanni, az élet utolér. Nem kell görcsösen akarni; lazítsd el az izmaidat

is, a lelketed is. Nem kell versenyezni, nem muszáj elsőnek lenni; győzni sem nagy diadal, veszíteni sem szégyen. Az Élet lényege a szeretet. A jóság. Az ember szeretet nélkül rosszabb az állatnál. Szörnyeteg leszel.

Dette mindenekelőtt tud a színésszel bánni. Hihetetlenül szép, amit a két főszereplőből, *Tóth Ildikóból* és *Terényák Zoltánból* kihozott. Persze régi igazság, hogy a színészbe beleinstruálni nem lehet azt, ami nincs benne. Csak kivarázsolni lehet belőle, ami benne van.

Mindegy, honnan jön a megváltás. Buddhizmus vagy szocializmus – lényegtelen. Csak az emberért legyen, az emberről szóljon...

Jó film és fontos film. Meg kellene jegyeznünk.

Vilniusban, Vilniusból

■ Február 10-én fejeződött be a III. Nemzetközi Könyvvásár Vilniusban, amely ugyanakkor először mondhatja magát valóban nemzetközinek, hiszen idén jöttek először többen külföldről, mint Litvániából. A 180 kiállító közül mintegy 100-an.

Érdekes, hogy a franciák mutatkoztak a leglelkesebbnek, 77 könyvkiadó képviseltette magát a közös nemzeti standon. Az egyre magabiztosabb szervezésre jellemző, hogy 40 ezer ember látogatott el a vásárra, mely így a legjelentősebb kulturális rendezvények sorába emelkedett, kibővülve zenei és gyermekprogramokkal, könyvművészeti kiállítással.

Egyszersmind a Frankfurter Könyvvásár beköszöntő eseményének is tekinthető a

vilniusi esemény, ugyanis 2002 októberében – sokak meglepetésére – Litvánia egyedül lesz a Frankfurter Könyvvásár díszvendége, azaz Schwerepunkt-ország. Lorenzo Rudolf, a frankfurter igazgató közös sajtóértekezleten számolt be az előkészületekről Algirdas Brazauskas miniszterelnökkel és Roma Dovydeniene kultuszminiszterrel. Külön standot is bérelt a Frankfurter Vásárigazgatóság, ahol a rigai Goethe Intézettel együtt három év legjobb német könyvtermését mutatták be.

A vilniusi vásár előtt kétnapos konferencia zajlott a könyvvásárok európai kulturális szerepéről. Moszkva, Prága, Göteborg, Varsó, Lipcse, Frankfurt – hogy csak a legnagyobbakat említsük – vásárainak igazgatói tanácskoztak a vásárok régióbeli kommunikációs lehetőségeiről.

Takarások és finomítások nélkül

■ Asperján György írói indulása emlékezetes volt: a Vészkijáratbejárat 1975-ben olyan világról adott hírt, amelyről a közvéleménynek nemigen akaródzott tudomást venni. Tiszta röhej volt persze, hogy egy országban, ahol elvben „munkás-paraszt hatalom” uralkodik, a nem kilgancolt, a nem mutogatni való munkás nemcsak, hogy senkinek se kell, de egyenesen muma az elégedett, kiegyezett, a maga alkuját megkötött társadalmi csoportoknak. A nevükben, de nélkülük „uralkodni”: ez látszott a legkényelmesebb megoldásnak, és a hatalommal bensőséges viszonyt ápoló íróknak azt is feladatává tették, hogy a harcos, öntudatos munkásosztály tablóját odafesse a vezetők háta mögé. Asperján ezzel szemben – döbbenetes erővel – egy munkásszálláson, sivár környezetben élő 17 éves fiút tett meg regénye hősvé, aki félárván, lelencként, nevelőszülőknél nőtt fel és semmivel se különb a sorsa, mint amilyen 1945 előtt jutott ki a hozzá hasonlóknak. Tulajdonképpen azóta is, újra meg újra ezt a történetet írja. Mindaz, amit 1975-ben még más időbe kellett transzponálnia, mindaz, amin kénytelen volt „finomítani”, ott dörömbölt benne követelve, hogy a maga érdekesebb mivoltában is ábrázoltassék. Az 1983-as Vádak és gyónásokban alighanem ezért bukkant fel számos olyan figura, aki már a Vészkijáratbejáratból ismerős volt, 2001-ben megjelent új regényében, az És mégsem mozog címűben pedig némelyikükkel harmadszor is találkozunk.

Még sincs szó önisméltésről, sokkal inkább leszámolásról a kimondást gátló körülményekkel, és az író rokonszenves elégedetlenségéről önmagával szemben. 1956 élménye például az 1983-as változatban, szűkségszerűen csak rövid epizód, főhősének akkor még nem lehetett nagyobb szerepe '56 dolgiban, mint amiből „kétheti ven-

déglátás” lesz a börtönben – az És mégsem mozog a föld vizsont már mindvégig 1956 októberé és 1957 szeptemberé között játszódik. Itt is jelen van a lelencmúlt, a munkásszálló, a forradalom idején haverjait fényképezgető s ezzel bajba sodró Nagy Pista, vagy a művilleg feltornázott teljesítményű „bezzeg melós”: Misszori szaki a Vészkijáratbejáratból, a korábban Komiszár névre hallgató Magony, aki fegyvert ad az új regény szintén Cselák, de most Lajos nevű főhőse kezébe. A „kétheti vendéglátás” itt elnöki kegyelemmel föloldott halálos ítéletté súlyosbodik, a Vészkijáratbejárat munkásszállója pedig transzponálódik a hatvanas évekből vissza, az ötvenesek közepébe. Úgy tűnik, végre minden motívum elnyerte igazi súlyát, minden a helyére került. Boldogan írnám hát, hogy megszületett az a történelmi regény 1956-ról, amelyik nem csupán politikai bátorságával, hanem inkább esztétikai minőségével apellál a maradandóságra. Asperján György viszont azonos cím alatt mindjárt két könyvet tett közzé: egy nagyon jót és egy nagyon rosszat, s e kettő sajnálatos egybegabalyodása kioltja egymás hatását.

Adva van először is a már korábbról ismerős történet: a nagyon mélyről, de nagyon tisztán induló Cselák Lajosé, aki a „szocializmus” kellős közepén a szó elvont és konkrét értelmében egyaránt árva, teli van szolidaritással, emberi kapcsolataiban naiv és jó szándékú, és – akár a többi, munkásszálláson élő, láncain kívül már semmit se vesztő ifjú ember, „a pesti srákok” – kezdetben főként kíváncsiságból vesz részt az eseményekben. Nem uszít, nem öl, nem rabol, nem árul el senkit, csak az történik vele, hogy minden, amit fogódzónak hitt a világban, elvesz számára. Cselák Lajosért szorítunk, vele megyünk, ha csapdába csalják, vele eszmélünk, amikor fölesz-

mél. Nem teoretikai alapon, hanem érzelmileg éljük át, hogy megint ők: a munkásszállások lakói a vesztesek. Asperján súlyos és megrendítő szituációkban mutatja be hőseit, olyan mélységig – szinte a zsigerekig – ismeri ezt a világot, ami újabb prózairodalmunkban páriját ritkítja. És mégis, ahogy haladunk előre a könyvben, egyre csalódottabbak, egyre ingerültebbek leszünk, mert mindarra, ami a történetben él és lélegzik, szűnni nem akaróan ráburjánzik valami, aminek Cselák Lajos történetéhez csak ideológiailag van köze, a mű belső törvényszerűségei szerint: nincs. Viszont mesterkélten monumentálissá dagasztja a tömör drámaiságú kisregénnyé kívánczó alkotást. Sejttem, hogy emögött az író fölháborodása rejlik az 1956-tal kapcsolatos, pro és kontra hazugságok miatt, melyeknek áradata évtizedek óta nem apad. Ki itt csíp le és ott tesz hozzá a történethez, ki máshol és mást, míg nem a valóságos résztvevők már szinte rá sem ismernek arra, amit valaha átéltek. A túl hosszúra nyúlt idő azonban, amikor Asperján György végre – takarások és finomítások nélkül – mondhatta el mindazt, ami ötvenhat dolgában feszítette, erőt vett rajta a „publicisztikai düh”, és erősebbnek bizonyult az ábrázolás szenvedélyénél. A történészeknél olvasott, politikusok szájából hallott, sajtóban megjelent ferdítések cáfolata, leleplezése, nevetségessé tételének vágya minden jelenetet, dialógust és leírást kommentárok, idézetek, magyarázatok látatomegével borít el. Ez a folytonos hadakozás az ellenérdekű publicisztikával, meg a feltételezett hamis nézetekkel, valóságos orgiákat ül a regényben, holott az olvasó arra volna kíváncsi, mi történik a szereplőkkel. A mesterkélten irónia folyton beletüremkedik a cselekménybe és fölhígítja, sőt olykor vakvágányra is tereli. Mintha az író nem bízna abban, hogy képes valamit önmagáért beszélő erővel megjeleníteni. Privát indulata gyakran nem hagyja érvényesülni a figurák érzéseit. Azt például, hogy

milyen érzés a szétlőtt fővárosban megint villamoson ülni, Asperján efféle publicisztikai áriába ágyazza: „Éleendő volt felszállni egy sárga, kedves, öreg villamosra, amelyen a fáradtak, a szocializmus építésébe kicsit belerokkantak, ha kaptak ülőhelyet, a munkahelyükig szundíthattak, és álmukban egy szabad, demokratikus, független világ suhanó járművén ültek, mert álmodni szabad volt, azt sem a viharosan gyarapodó párt, sem a mind határozottabban viselkedő gyári őrség, sem a forradalmi kormány, sem a szerencsésen éledező népfront, sem az ismét önmagára találó harcos szakszervezet nem tiltotta...” A kihallgatás döbbenetes jelenetében például a szájunkba rágja, amire magunktól is rájöttünk: „Laj már tudta, hogy ez a nagyfejű kövér tuskó se nem szovjet, se nem ember”. És így megy ez végig, regényének mind a 427 lapján. Ha írt volna külön egy terjedelmes vitairatot, melyben szembeszáll minden eddigi, ötvenhatra vonatkozó véleménnyel, hogy felidézve meg is semmisítse őket: lelke rajta, az másik műfaj, ahhoz meg olyan figurák és helyzetek nem szükségesek, mint amilyenekből regényt épít. A vehemens kommentártömeg azonban itt csak elront egy szépirodalmi alkotást, amely életanyagánál, kétségtelen írói kvalitásainál fogva egészen kiváló mű lehetett volna. Önmagával szembeni elégedetlensége mégis bizakodóvá tesz: Cselák nevű hőse / Gyula vagy Lajos névvel, ez végül is mindegy/, talán egyszer még újra visszatér s akkor majd olyan regényalaként marad meg emlékezetünkben, akit odahelyezhetünk a Joó Györgyök, Hábetler és Makra Ferencek, vagyis a győztes vesztesek panteonjába.

*Asperján György:
És mégsem mozog a föld
Argumentum Kiadó, Bp. 2001,
427 old., 2500 Ft.*

Írófaggató

Nádra Valéria megkérdezte

Csák Gyulát

Csák Gyula (1930) író, Nyíregyházán született. 1948 és 1950 között a Tiszántúli Néplap, 1953-ig a Néphadsereg, 1957-ig a Szabad Föld munkatársa, 1957 és 1969 között az Élet és Irodalom rovatvezetője. 1974-től 1983-ig az Írószövetség külügyi titkára, 1983-tól 1986-ig Új-Delhiben a Kulturális Intézet igazgatója. Szociográfiákat, regényeket, drámákat írt, munkásságát 1975-ben József Attila-, 1978-ban SZOT-, 1991-ben Nagy Lajos-díjjal ismerték el.

– *Negyven éve jelent meg (először az Új Írásban) az a műve, amely egy csapásra ismertté tette, mert rögtön viták keresztjébe került: a Mélytengeri áramlás. Ma már alig érhető, miért keltett ez a hiteles szociográfiai beszámoló a falu életéről akkor vihart. Ön, hogy emlékszik rá, számított például arra, hogy ekkora ügy lesz belőle?*

– Mindarra, ami akkor történt, Goethe egyik szép mondása illik leginkább: A vilálmok odafent cikáznak, de lefelé sújtanak. Tudniillik az történt, hogy a legmagasabb hivatali helyekről is, meg szakmai oldalirányokból is engem püföltek, de valójában tőlem független erők és nézetek feszültek egymásnak. Látszólag csak az én könyvemről állították ideológiai főistenek, hogy „hamis képet fest parasztságunk életéről” – és ez azért van így, mert a látásmódom „liberális, kispolgári, ösztönös”, ámde az igazi címzett az egész élő íróársadalom volt, amely az enyémhez hasonló „torzulásokra” mutatott hajlandóságot.

Az irodalom a szocialista realizmus jegyében tegye a dolgát, vagyis ne a póre valósággal foglalkozzék, hanem „annak égi másával”. A könyvem körüli vita hevé fokozta az úgynevezett népi-urbánus iszonyat éppen az időben újra támadó dermesztő szele, amiről én vajmi kevés hiteleset tudtam. Kéziratomat az általam alig ismert „urbánus” Pándi Pálnak adtam, s mint kezdő író, őszintén örültem, hogy közölte is folyóiratában. Az önmagukat harsogva „népiek”-nek titulálók viszont mindezt véteknek ítélték, mert miképpen foglalkozhat „népi” ügyekkel egy „urbánus”? Akadtak, akik azzal vádoltak, hogy ezzel a módszerrel szándékosan igyekeztem botrányhóssá lenni.

– *Ha a lexikonokat nézem, ebben a műfajban utójára 1985-ben, a Vadregényes pusz-*

taság című kötetével tette le a garast. Sem a már 1989-et közvetlenül megelőző, sem az azóta bekövetkezett változások nem készítették arra, hogy újból feltérképezze, mi zajlik – hogy könyvét idézzem – a „mélytengerben”?

– Ehhez a műfajhoz nemcsak mohó tudni vágyás, hanem ifjonti erő, hevület és önbizalom szükséges. Márpedig a világról, a valóságról szerzett ismereteim gyarapodása ellenére növekedett bennem a gyanakvás a magam csalhatatlanságát illetően. Főként az utóbbi évtizedekben fészkelte belém a kétely, hogy vajon jól tudom-e az igazi igazat az emberi világról? Hiába lettem bölcsültebb, hiába tudok több tényről a valóságról, azt is megtanultam, hogy legjobb a „saját” igazamat olykor elhallgatni. Nem szimpla gyávaság ez, hiszen aki nem elég bátor, az nem lehet eléggé gyáva sem, hanem annak belátása, hogy reszketeg, öreg kezekkel nem szabad a társadalom élveboncolásába kezdeni.

– *1976-ban pár évre az Írószövetség egyik titkára, majd még meglepőbb váltással 1983-tól Indiában, Új-Delhiben lett a kultúrdiplomácia egyik tisztviselője. Sokan sem akkor, sem azóta nem értik, mit keres egy író ezen a poszton? Íróként mire tudta hasznosítani ezeket az éveket?*

– Éppen tíz évig, tehát 1973-tól dolgoztam az Írószövetség külügyi titkaraként. Ebben a minőségemben a világ csaknem valamennyi íróközösségével kapcsolatba kerültem, vagyis jónak mondható: kultúrdiplomáciai iskola állt mögöttem, amikor illetékesek döntése nyomán Delhibe kerültem. Ráadásul ott is a kulturális intézet igazgatójaként tevékenykedtem, tehát a „szakmán” belül maradtam, azaz: semmi rendkívüli nem történt. Azelőtt is gyakorlat volt, meg azóta is, hogy kultúrdiplomáciai munkakörökbe a kulturális életből választanak embereket. Más dolog, hogy íróként nem lett nagy a hozama: naplójegyzeteket, meg néhány novellát írtam ottani élményeimről.

– *Korábban számos drámáját mutatták be vidéki és fővárosi színházak. Az utolsót, Az őszülés váratlan órája címűt, 1983-ban. Mi történt azóta Csák Gyulával, a drámaíróval? Ön lett hűtlen a műfajhoz, vagy a színházak Önhöz?*

– Veres Pétertől kérdeztem egyszer, hogy miért nem írt soha drámát, mire azt válaszolta: „Jó is lenne az, csak aztán ne mutatná be!” Esetemben is az volt a baj, hogy jól olvasható öt drámám közül né-

gyet bemutatnak és egy kivételével mind megbukott. Várakozásaimhoz képest legalábbis úgy éreztem a színpadokon viszontlátva őket, hogy elvették tőlem a dramaturgot, rendezőt, színészek, díszletezők, ruhatervezők, világosítók – egyszóval mindenki szándékaimtól eltérő irányban változtatott rajta, aki hozzányúlt. A főbaj azonban, azt hiszem az, hogy nincsen kellő érzékem a színpadi világhoz. Éppen ezért mégsem történt olyan rettenetes baj, hiszen soha nem voltunk meghitt viszonyban, hát megbocsátható, ha hűtlenek lettünk egymáshoz.

– *A rendszerváltás óta eltelt időből három megjelent könyvének sikerült nyomára bukkannom: 1990-ben jelent meg A parasztszidó, 1992-ben A hallgatag doktor, és 1994-ben a Lázadás a Vénusz ellen című regénye. Azért fogalmaztam úgy, hogy „sikerült”, mert nem találtam kritikákat, recenziókat, amelyek ezeket a műveket, így vagy úgy, de minősítették volna. Mit gondol, miért akkora a csend Ön körül?*

– Örülök a csendnek. Némely pályatársam olykor elismeréssel, vagy talán irigyen hozza szóba, hogy milyen buzgón írogatok, holott csupán megélhetési kényszerből körmölgetek, ha egy-két helyről rendelést kapok. Elvagyok ezzel a körülöttem is, meg pályatársaim többsége körül is kialakult csenddel és készülök a másikkra.

– *Vannak-e elkészült, de nem publikált kéziratok az íróasztalban? Min dolgozik jelenleg?*

– Természetesen sok teleírt papír van körülöttem és egy jó novelláskötetre való ki is telne belőlük. Néhány megalázó próbálkozás után azonban lemondtam arról, hogy hason csúszva keressek a kiadást elősegítő arany szívű mecénásokat. Elég önérzetes vagyok ahhoz, hogy a viccbeli öreg bika módján megvárjam, amíg ők jönnek hozzám.

A színház szőlőskertjében

Tarjána Tamás

félcédulái

■ Hívatgatón szép könyvsorozat lett a *Gutenberg tér*, mely egy korábbi folyam helyébe lépett, s a *Gond-Cura Alapítvány* és a *Palatinus Kiadó* együtt jegyzi. A. C. Bradley *Shakespeare tragikus jellemi* című munkája a nyitány. Elegáns, barna borító, okos-gunyoros embléma, belül drappos papíron szemnyugtató laptükör. A fűlszöveg minimális életrajzi adataiból ugyan – kis logikával – kideríthető, hogy ez a mű bizony 98 esztendeje íródott, mégis előnyös lett volna, ha a kötet (Hévi Ottó, Kardos András vagy Vajda Mihály sorozatszerkesztők egyikétől, esetleg a higgadt tempójú fordítást készítő *Módos Magdolnától*) utószót kap. Úgy tűnik, ez a második tomusz, *Ivan Illich A szöveg szőlőskertjében* című kommentárjánál is csak véletlenszerűen történt meg: a textust magyarra átültető *Tóth Gábor* érezte szükségét, hogy a könyv „főszereplőjéről”, a 12. században élt Hugo de Sancto Victore személyéről és műveiről közölje a közölhető. Ez azért is hasznos, mert Illich eszmefuttatása sokszor hasad (indokoltan) két részre. Az egyik a tényleges kommentár, a másik – s ennek Az Olvasás Éve is aktualitást ad – a könyvalapú – „könyvbeli”, *bookish* – tanulási technika háttérbe szorulása, illetve az *ábécé mint technológia* és a *szöveg mint tárgy* leírása.

Visszatérve a könyveit egyetemi előadásai nyomán koncipiáló Arthur Cecil Bradleyhez: a hátsó borító ismertetésének írója – akárki is volt az – elég szerencsétlenül vonta le ebből a megfontolt professzori beszédből a következőket: „A dráma nem szükségképpen színházi ügy. A színházi előadás ugyanis csak egyszerűsíteni tud, márpedig a shakespeare-i dráma lényege, miként a regényé is, hogy egyidejűleg teszi a dolgokat természetessé és bonyolulttá”. Nos, a dráma *szükségképpen* nem színházi, hanem irodalmi ügy, és a shakespeare-i és a nem shakespeare-i dráma lényege sosem volt és sosem lesz azo-

nos a regényével, mert akkor a dráma regény, vagy a regény dráma lenne. S hogy a színház csak egyszerűsíteni tud?! Mit? A drámát aligha, mert az (a szöveg) csak egyik összetevője a (álljon most itt ez a kifejezés) színjátékegésznek. Drámát (irodalmi művet) csak az olvasói befogadás „egyszerűsíthet” vagy „bonyolíthat”. Ha a színház „egyszerűsít” vagy „bonyolít”, vagy csinál a fából vaskarikát, akkor azt önmagával mint színházzal teszi.

Bradley egyébként az eredeti cím (*Shakespearean Tragedy*) szerint nem jellemeket, hanem négy tragédiát (a *Hamletet*, a *Lear királyt*, az *Othellót* és a *Macbethet*) vizsgál, módszere szerint pedig leginkább drámai cselekménymeneteket, amelyekből visszakövetkeztet a jellemekre, az (előrebocsátott) summázatban pedig a shakespeare-i tragédia szubsztanciájára. Beszédmódjának jellegzetes fordulata a „szerfölytött kétségesség” és az ehhez hasonló megszorítások. Ez az óvatos okosság – ítéletalkotó dinamika helyett javaslattevő meditáció – teszi egy évszázad múltán is érdekessé és érvényessé a Matthew Arnold szellemi örökösének tartott tudós vizsgálódását. Noha azóta számos – esetleg korszerűbb és komplexebb nézetrendszerű – művel gyarapodott a Shakespeare-filológia, Bradley előadásai ma is azt a képzetet keltik: jó lehetett nála Liverpoolban, Glasgow-ban vagy Oxfordban diáknak lenni.

Bár a színháznak inkább cseresznyeskertje – azaz *Cseresznyeskertje* – van (sok-sok előadása, amelyeket Csehov színműve nyomán hozott létre), miért ne tarthatnánk meg a szőlőskert-metáforát, színházi tárgyú könyveket pásztázva? (Illich erre vonatkozó szavai: „amikor Hugo olvas, szüretel: begyűjti a betűsorokról a szemeket. Iseri Plinius megjegyzését, hogy a *pagina* – a. m. lap, oldal – egymással összekötött szőlősorokat is jelenthet. A könyvlelapon lévő sorok az egyes szőlőtöskéket összekapcsol-

ló spalír lécei”). *Merő Béla*, a kitűnő zalaegerszegi rendező, a sokoldalú színházcsináló tan-könyvszerző kötete a *színjáték – színész* (*Új Mandátum*). A cím játéka, hogy kisbetűvel kezdődik, s hogy a borítón a *színt* pirossal, a *játékot* fehérrel, a *színészt* szürkével nyomtatták a fekete alapra, s a címszerkezetnek szószerkezetes, asszociatív olvasatai is lehetségesek, mindjárt legkézenfekvőbbben a *színjáték-színész*.

A színjátékszínész esze fogadhatja be leginkább az *Előszó* írására is nyilván örömmel vállalkozó Bécsy Tamás drámaesztétikájához igazított gyakorlati összefoglalást, melynek alcíme: *közelítések a színházesztétikához és Sztanyiszlavszkij módszeréhez*. Konsztantyin Szergejevics Sztanyiszlavszkij nagy horderejű színházi gondolatépítőmánya ma már bizonyára egyetlen színész vagy rendező számára sem tűnik olyan tárháznak, amelyben egy előadás megalkotásának minden szükséges „kelléke” jelen van – de a zseniális orosz mester arra a közönyre sem szolgál rá, amely manapság mifelénk egyre inkább osztályrészéül jut.

Merő Béla egy-egy kanonizálódott sztanyiszlavszkiji pontot nem számítva jócskán modernizálja – és a szerény terjedelem folytán szükségképp, ám nem zavaróan egyszerűsíti – a vizsgált színházesztétikát. Elementárisabbnak és praktikusabbnak a második nagy fejezet bizonyul, mert míg az első, *A színjáték verbális és nem verbális elemei* jobbára mintakövető összegzés, addig *A színészi munka elvi alapjai Sztanyiszlavszkij rendszerében* a színész belső és külső (önmagán végzett) munkáját, valamint a szerepben végzett munkáját is becsülendő tömörséggel, invencióval tárgyalja. Igaza van az útra bocsátó mesternek, Bécsy Tamásnak: a könyv „félretolja azt a meg nem gondolt gondolatot is, mely szerint az elmélet idegen a rendezés konkrétsága számára”.

Bános Tibor, a sajtódokumentumokra alapozó, személyiségcentrikus színház történeti kutatás fáradhatatlan szakembere az *Athenaeum 2000 Kiadó* felkérésére írt portrékönyveiben a gördülékeny stílusú, egyéniséglátató portretizálás mintapéldáit nyújt-

ja. Ehhez persze az is kell, hogy maga mögött tudja a színház történeti: a „színházportretizáló” búvárkodás termékeny évtizedeit.

Újabb könyvei roppant népszerű színművészek pályarajzát adják, de ez önmagában még nem biztosítaná sikerüket. Nélkülözhetetlen például az a szakmai önkritika, amellyel Bános Jávorról szóló könyvének 1978-as alapszövegét kezeli, s ahogyan továbblép ahhoz a megfogalmazáshoz képest. Jávorról születésének nemrégiben ünnepelt 100. évfordulója kiváltképp aktuálissá tette a mű megjelenését.

A portrékönyv legszínvonalasabb része az idő előtt megfáradó, külföldre távozó, ott művészi helyét hiába kereső, majd hazatérő, de visszaileszkedni már képtelen, a betegségtől korán leterített Jávorról karakterizálása. Ez a rész mintegy „dialógust folytat” az ifjú színész-daliáról szóló, lélektanilag ugyancsak érzékeny passzusokkal.

Az egészében kiegyensúlyozott szövegezésű műben éktelenkedik néhány sajtóhiba és elírás. Azt legalább a tapasztalt szerkesztő észrevehette volna, hogy ha Jávorról indokolatlanul dührohagot kapva a szerinte túl rövid szünet, a „hajszolás”, miatt, s amúgy is fáradtan egy nem eléggé alapos próbafolyamat terheitől – *este* kilátásba helyezi az ügyelő megpofozását, az egyfelől még nem „inzultálás”, másrészt – és ez a lényeges – emiatt nem írhat e nap *délelőtti* felmondó levelet igazgatójának, a sajnálkozva válaszoló, az ügyet feletteséhez tovább passzoló Németh Antalnak. Paradox módon Bánost a túlzottan is pontoskodó megörökítés viszi jégre (néhol meg a poentírozó szándék). Mindezt a 179–180. oldalon találja az olvasó (aki még – a korabeli színházi előírások ismerete híján – azon is csodálkozhat, miért kellett volna a díszletmunkásoknak az ominózus estén 7 perc alatt lebontaniuk a díszletet: s ha Jávorról nem csinál patáliát, az így nyert 4 perccel – vagyis az összesen 11 percnyi díszletbontási idővel – olyan nagyon sokra mentek volna-e).

Mindez szépséghiba, de – mellékes: mert van egy jó „Jávorpalink”.

A PERFEKT KIADÓ AJÁNlja

Adóismeretek
Szerző: *Dr. Rácz Illdikó*
2250 Ft

A gazdaság karmestere – Greenspan és a Fed
Szerző: *Bob Woodward*
1987-ben Alan Greenspan-t kinevezték a Központi Jegybank, a Fed elnökének. Megtestesítőjévé vált az amerikai gazdaság rendbehozatalának és a 90-es évek történelmi léptékű, folyamatos növekedésének. „Nagyszerű munkát végzett egy olyan időszakban, amikor önálló megközelítésekre volt szükség.”
– BILL CLINTON
2490 Ft

Pénzügyi és vállalkozásfinanszírozási ismeretek (012)
dr. Tétényi Veronika
Témakörönként rendszerbe foglalja a leggyakrabban előforduló pénzügyi fogalmakat, azokat értelmezi, a pénzügyi kategóriák megértését példákkal segíti elő. Gyakorlati feladatokkal és megoldásokkal mutatja be azokat a pénzügyi műveleteket, amelyekkel a ma embere naponta találkozhat.
3890 Ft

312/2002 Államháztartási ismeretek
Szerző: *Koháriné dr. Papp Edit*
3990 Ft

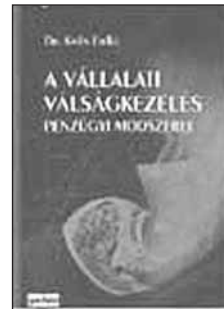
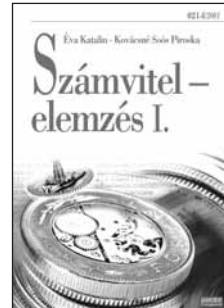
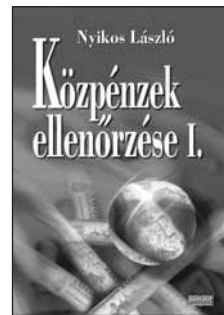
Közpénzek ellenőrzése I.-II.
Nyikos László, Bodonyi Miklós, Malatinszky Lóvas Irén és Márkus Gábor
Tervezett fogyasztói ára: 8850 Ft

Számvelelemzés I.-II. (021-I-II)
Éva Katalin – Kovácsné Soós Piroška
3990 Ft, 4200 Ft

A vállalati válságkezelés pénzügyi módszerei
Dr. Katits Etelka
2240 Ft

Kiadványaink megrendelhetőek:
239-58-74, 259-74-30-as számokon
nagyker@perfekt.hu, www.perfekt.hu

Megvásárolhatóak a Perfekt boltokban:
Bp., V. ker. Zoltán u. 10., tel.: 332-2795
Bp., VII. ker. Madách I. út 10., tel.: 268-0238
Bp., XIV. ker. Buzogány u. 10-12. (BGF)
tel.: 363-1961
Bp., XIV. ker. Buzogány u. 11-13. (BGF)
tel.: 220-5865
Bp., XIII. ker. Jász u. 36-38 (Nagyker. is)
tel.: 359-74-30
Zalaegerszeg, Gasparich
M. u. 18/a. (BGF)
tel.: 92/598-570,
valamint számos
más könyvesboltban.

Libri sikerlista

2002. február 8-21.

A Libri üzlethálózatban regisztrált vásárlások számítógépes összesítése alapján

SZÉPIRODALOM	ISMERETTERJESZTŐ	GYERMEK, IFJÚSÁGI
1. Parson, Tony: Apa és fia Európa Könyvkiadó	1. Dr. Kende Péter: A Viktor Hibiszkusz Könyvkiadó	1. Rowling, J. K.: Harry Potter I-IV. Animus Kiadó
2. Tolkien, J. R. R.: A Gyűrűk Ura I-III. Európa Könyvkiadó	2. Lovas István: K.O. Kairosz Kiadó	2. Sachar, Louis: Bradley, az osztály réme Animus Kiadó
3. Fielding, Helen: Bridget Jones naplója Európa Könyvkiadó	3. Petőcz György: Csak a narancs volt Irodalom Kft.	3. Scarry, Richard: Tesz-vesz város Lilliput Könyvkiadó
4. Márai Sándor: Füveskönyv Helikon Könyvkiadó	4. Müller Péter: Jóskönyv Doctor Herz Bt. – Magyar Könyvklub	4. Wilson, Jacqueline: Micsoda anya! Animus Kiadó
5. Baranyi Ferenc (vál.): Szeretlek kedvesem Generál Press Kiadó	5. Kónya Katalin: Orbán vagy Medgyessy UV Press Bt.	5. Weiss, Ellen: Sbrek Ulpius-Ház Könyvkiadó
6. Szerelmemnek Novella Kiadó	6. Ambrose, Stephen E.: Az elit alakulat Gabo Könyvkiadó	6. Doyle, Debra- Macdonald, James D.: A torony titka Alexandra Kiadó
7. Márai Sándor: Mágia Helikon Könyvkiadó	7. Zacker, Christina- Mutter, Sonja: Zsírétető diéta Magyar Könyvklub	7. Mérei Ferenc- V. Binét Ágnes: Ablak-Zsiráf Móra Ferenc Könyvkiadó
8. Cook, Robin: Sokk I. P. C. Könyvek	8. Dr. László Mária: Candidiasis White Golden Book Kiadó	8. Szutyjev, Vlagyimir: Vidám mesék Móra Ferenc Könyvkiadó
9. Follett, Ken: Vadmacskák Gabo Könyvkiadó	9. Vujity Tvrtko: Újabb pokoli történetek Alexandra Kiadó	9. Arnold, Nick: Haláli nyavalyák Egmont Kiadó
10. Tolkien, J. R. R.: A babó Ciceró Kiadó	10. Pálffy Katalin: Látóvalók Magyarországon Well-Press Kiadó	10. Rowling, J. K.: A kviddics évszázadai Animus Kiadó

A FÓKUSZ KÖNYVÁRUHÁZ SIKERLISTÁJA

2002. FEBRUÁR 19.

Szépirodalom:

1. Tolkien, J. R. R.: A Gyűrűk Ura Európa Könyvkiadó
2. Tolkien, J. R. R.: A babó Ciceró Könyvkiadó
3. Rowling, J. K.:
Harry Potter és a Titkok Kamrája Animus Kiadó
4. Márai Sándor: Válás Budán Helikon Könyvkiadó
5. Durrell, Gerald: A susogó táj Európa Könyvkiadó
6. Anne Frank: Anne Frank naplója Park Könyvkiadó
7. Rowling, J. K.:
Harry Potter és a Bölcsek Köve Animus Kiadó
8. Fielding, Helen: Mindjárt megőrülök! Európa Könyvkiadó
9. Follett, Ken: Vadmacskák Gabo Könyvkiadó
10. Fielding, Helen:
Bridget Jones naplója Európa Könyvkiadó

Ismeretterjesztő:

1. Dr. Kende Péter: A Viktor Kendeart Kiadó
2. Havas Henrik: Szeretők Alexandra Kiadó
3. Lovas István: K.O. Kairosz Kiadó
4. Petőcz György: Csak a narancs volt Irodalom Kft.
5. Budapest ortofotók Székely és Társa Kiadó
6. Dr. Csernyák László:
Valószínűségsszámítás Nemzeti Tankönyvkiadó
7. Dohár Péter: Kis angol nyelvtan Ring-6 Kft.
8. Klósz György-Lugosi Lugo László:
Budapest 1900-2000 Vince Kiadó
9. Horváth Tibor-Papp István (szerk.):
Könyvtárosok kézikönyve 3. Osiris Kiadó
10. Meteor csillagászati
évkönyv 2002. Magyar Csillagászati Egyesület

PARNASSZUS ANTIKVÁRIUM

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 50. Tel./fax: 311-6049

vásárol régi könyveket, könyvtárakat, műfaji, tartalmi, időbeli kötöttségtől mentesen, ám válogatva.

„Mindenfélét, de nem mindent”

Előzetes telefonos egyeztetés alapján
díjtalan kiszállítás, szállítás.

Minden könyv egy helyen! TANKÖNYVCENTRUM a Kódex Könyvruházban

Budapest V., Honvéd u. 5. (A Parlamenttől egy percre.)

Telefon: 331-0126, 331-0127

Az általános és középiskolai tankönyvek közel teljes
választékával várjuk kedves vásárlóinkat.

Minden könyvet egy helyről!

Tudomány és történet

Szerk.: Forrai Gábor – Margitay Tihamér

2800 Ft

Fehér Mártának, aki egész lényével azt sugározza,
hogy felelősek vagyunk azért, amit gondolunk.

TYPOTEX

1024 Budapest, Retek u. 33-35.
Tel./fax: 316-3759; www.typtex.hu

VÁLTOZÓ VILÁG – sikerlista

1. Párbeszéd a babával az anyaméhben – Raffai Jenő
2. Görögország – Pintér Attila
3. NDK – Nemes János

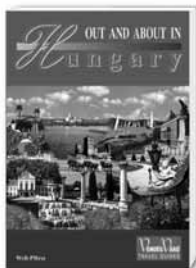
PRESS PUBLICA Kiadó 1132 Budapest, Váci út 54.

T/F: (1) 329 4447, e-mail: kiado@valtozovilag.hu

www.valtozovilag.hu

LÁTNIVALÓK Magyarországon

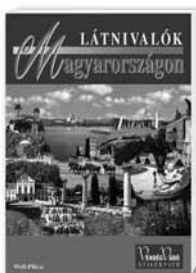
MÁR ANGOLUL
ÉS NÉMETÜL IS!

Példányszám: 10 000 kötet
Terjedelem: 960 oldal
Ára: 4990 FT

Példányszám: 10 000 kötet
Terjedelem: 960 oldal
Ára: 4990 Ft

Ez a könyv a legjobb útítár:
aki ezzel a könyvvel indul útnak
mindent megtudhat Magyarországról.
Ezzel a könyvvel megismerhető
és megérthető Magyarország.
Ezért ajánljuk magyarnak
és idegennek, utazónak
és vendégnek, vendéglátónak!
Legszebb ajándék Magyarországról!
Ára: 3990.-Ft

Megrendelhető: **Well-Press Kiadó**
3528 Miskolc, Bajcsy-Zsilinszky u. 15. Telefon/hangposta: (36) 46/501-671
Fax: (36) 46/501-663 E-mail: well.kerig@chello.hu
www.wellpress.hu

A Széphalom Könyvműhely ajánlata

CSÓRI SÁNDOR: Csöndes lériszony (új versek) A/5, fűzött, keménytáblás, 120 o., 1500 Ft

A Kossuth-díjas költő új kötete igazi szintézis, a lírai életmű gazdag kiteljesedése. A versek túlmutatnak a személyes énlírára, s a jelent történelmünk és az európai szellemi áramlatok kettős fénytörésében láttatják.

JÓKAI ANNA: Napok (regény, 3. kiad. – életműsorozat) B/5, fűzött, keménytáblás, 612 o., 3950 Ft

A Kossuth-díjas író nagy sikerű regénye ma is időszerű: a 20. század első harmadától a hetvenes évekig követhetjük nyomon a regényhős útját, tudati fejlődését és közel fél évszázad színes, nemegyszer tragikus társadalmi rajzát.

LENGYEL BALÁZS: Ki találkozik önmagával? (esszék) A/5, karton, színes borító, 276 o., 1800 Ft

A Széchenyi-díjas irodalomtörténész, esszéista, az Újhold szerkesztője Babits, Kassák, Mátyás, Mészöly Miklós, Weöres, Ottlik életművéről írt kritikáit, esszéit adja közre a kötet-

ben. A könyv igazi csemegéje az Erdélyi út című, Nemes Nagy Ágnessel közösen írt napló.

MIKLÓSSY ENDRE: Túl a tornyon, melyet porbul rakott a szél (XX. századi gondolkodók) A/5, ragasztott kartonkötésben, 410 o., 1700 Ft

Az ismert kultúrtörténész századunk jeles – sokáig tiltott, elhallgatott – gondolkodói hagyományát: Fülep Lajos, Hamvas Béla, Kerényi Károly, Szabó Lajos, Várkonyi Nándor és Karácsony Sándor életművét elemzi.

SALAMON PÁL: A menyező (regény) A/5, ragasztott kartonkötés, 224 o., 1800 Ft

A Sorel-ház írójának új regénye egy tizenhárom éves zsidó fiúnak és egy tizennégy éves keresztény lánynak az ismert történelem legsötétebb napjaiban fellobbanó szerelméről szól.

***

Széphalom Könyvműhely,
1068 Bp. Városligeti fasor 38.
Tel/Fax: 351-0593
iroalap@interware.hu
www.szephalom-konyvmuhely.hu

A Szent István Társulat szakkönyvajánlata

JOGTUDOMÁNY

Tattay Levente:

A SZELLEMI ALKOTÁSOK JOGA 2400 Ft

Tamás András: **A KÖZIGAZGATÁSI JOG ELMÉLETE** 3900 Ft

Jobbágyi Gábor–Fazekas Judit:

A SZERZŐDÉSEK JOGÁNAK VÁZLATA 2980 Ft

Bánrévy Gábor: **A NEMZETKÖZI GAZDASÁGI KAPCSOLATOK JOGA** 2900 Ft

Tarr György: **GYERMEKJOG** 820 Ft

FILOZÓFIA

Morus Tamás: **UTÓPIA** 980 Ft

G. Havas Katalin: **ÍGY LOGIKUS!** 1500 Ft

Dér Katalin: **SZÉPSÉGES ÉRTELEM** 2200 Ft

– Canterburyi Szent Anzelm teológiája és filozófiája

Bolzano, Bernard: **A LÉLEK HALHATATLANSÁGA AVAGY ATHANASIA; MI A FILOZÓFIA?** 1200 Ft

Anzenbacher, Arno: **KERESZTÉNY TÁRSADALOMETIKA** 1800 Ft

Varga Csaba (szerk.): **JOG ÉS FILOZÓFIA** 3200 Ft

– Antológia a XX. század jogi gondolkodása köréből

Frivaldszky János: **TERMÉSZETJOG** – Eszmetörténet 2600 Ft

Boda László: **TERMÉSZETJOG, ERKÖLCS, HUMÁNUM** 2200 Ft

– A jogbölcselet etikai látóhatára

Ferencz Antal: **A BIOETIKA ALAPJAI** 2400 Ft

Nyíri Tamás: **A FILOZÓFIAI GONDOLKODÁS FEJLŐDÉSE** 2600 Ft

TÖRTÉNELEM

Mondin, Battista: **PÁPÁK ENCIKLOPÉDIÁJA** 5700 Ft

Adriányi Gábor: **AZ EGYHÁZTÖRTÉNET KÉZIKÖNYVE** 3300 Ft

Casaroli, Agostino: **A TÜRELEM VÉRTANUSÁGA** – A Szentszék és a kommunista államok (1963–1989) 2750 Ft

Gergely Jenő–Csorba László–Szabó Tamás:

MAGYARORSZÁG ÉS A SZENTSZÉK

DIPLOMÁCIAI KAPCSOLATA 1920–2000 1990 Ft

MŰVELŐDÉSTÖRTÉNET, NÉPRAJZ

SZENT ÁGOSTON VALLOMÁSAI 2200 Ft

SZENT ISTVÁN KIRÁLY INTELMEI

ÉS TÖRVÉNYEI 580 Ft

Ókeresztény írók XVI.:

NAGY SZENT BASZILEIOSZ MŰVEI 2200 Ft

Ókeresztény írók XVII.:

NAZIANZOSZI SZENT GERGELY BESZÉDEI 2600 Ft

Középkori keresztény írók 3.: **MAGYARORSZÁG VIRÁGA**

– XIII. századi források Árpád-házi Szent Erzsébet életéről 2100 Ft

Takács György: **ARANYKERTBE' ARANYFA**

– Gyimesi, hárompataki, úz-völgyi csángó imák és ráolvasók 3600 Ft

EGYÉB TÁRSADALOMTUDOMÁNY

Höffner, Joseph: **KERESZTÉNY TÁRSADALMI TANÍTÁS** 2100 Ft

Farkas Péter: **A HUMÁNÖKOLÓGIA ALAPJAI** 1950 Ft

A könyvek megvásárolhatók és megrendelhetők:

Szent István Társulat ♦ 1053 Budapest, Kossuth Lajos u. 1.

Telefon: 318-6144 ♦ Fax: 317-0974 ♦ E-mail: typo@hbc.hu

A feltüntetett árakból

a SALDO 2002 Közgazdasági, Jogi és Társadalomtudományi

Szakkönyvkiállításon (Budapesti Közgazdaságtudományi

és Államigazgatási Egyetem aulája, 2002. március 12–13.)

20% kedvezményt adunk.

Magyar irodalom

**Veress Miklós:
Vakügetés**Kortárs Kiadó
157 oldal, 1700 Ft

Hatvanadik születésnapjára pontosan hatvan verset adott közre első válogatott kötetében *Veress Miklós*. A járatlanok számára úgy tetszik: valóban a leginkább letisztult műveit engedte át az önkéntes rostán. A hajdani szösszennetek, az időszerűtlenné lett történelmi utalásokat és párhuzamokat tartalmazó munkák, a szerelmi líra ismétlésnek ítélt darabjai valóban kihagyásra „érettek” – ami a lényegi teljességet illeti.

Az eddigi életművet ismerve, s öt kötetéről tanulmányokat írva én azonban nem helyeslem három (igaz, terjedelmes) költemény kirekesztését az *Éjszaka gyűrött atlaszon* című, reprezentatív gyűjteményből. Ezek: az *Egy konzervdobozban kuporgó kiltatomástalan látomása*, az *Egy néhai mozgólépcsőkezelő vitatható töprengései...* és a *Visszaszámlálás*. Mindhárom a lírikus szélsőséges ironiájának terméke, s szerintem egyiket sem helyettesíti a hasonló forrásból eredő (de talán szordinósabb) egyéb alkotások jelenléte. Ilyenek a többszörösen megcsavart újszövegségi parafrázis, a *Júdástalanság*, vagy a félelmetes *Ünnepi piknik*, melyben a hóhér családi kiránduláson elvágja a kezét s előre aggódik, hogy emiatt másnap nem tud majd nívós teljesítményt nyújtani...

A költő rapszodikus, szenvedélyes énjét, óriás feszítvolságú képzettársításainak váratlanságát, a mives felszín alatt zuborgó örvényességet persze a kimaradt poémák nélkül is híven közvetíti a szuggesztív fekete-piros borítóval ellátott kötet. Lefojtott, de robbanásveszélyes, romantikus beállítottsága nem engedi sem nyugodni, se bárkit megnyugtanni, jóllehet különösen utolsó, 1985–

2000 közti pályakorszakának versrészleteiből csakúgy süt a békességre, pihenésre vágyakozás nosztalgiája. (Jó példák erre a *Választalanul* hazakerkezéséről szóló szép sorai, az *Egy falusi mise után* reménységet árasztó strófái, vagy a jövőt köszöntő *Strófák egy újszülötthöz*, amely a fiú-unoka érkezését ünneplés – Veressből elég szokatlan bonyolítatlansággal – kimondja: „amikor olyan egyszerű a kétszerkettő: életre kell sietni, nem halálra”.

A paradox gondolkodásmód, a felháborodás megújuló készítése, a dolgok mögé pillantás élessége, a futó ötletek konok végiggondolásának termékeny mániája mindazonáltal örökös továbbmozgásra, dinamizmusra biztatja. Nincs ideje zavartalan idillekkel vizsgálatolni. (Ez utóbbira a *Fénykörben* vagy a *Capriccióban* mégis tesz sikeres, majd-hogynem csikordulás nélküli kísérleteket.) Az ugyanahhoz a gyönyörűséges személyhez intézett korábbi – *Szerelem* című vallomáson végigvonuló menekülés-motívum viszont megint csak jócskán elcsúsztatja a horizontot. Itt olvasható ez a jellegzetesen Veress habitusára valló, támaszkereső szakasz is: „A versben hinni csak a versben, mely hogyha idő és az úr önkézetébe visszareccsen az egy amely megmenekül.”

A valóságon-fölülemelkedés csillapíthatatlan szédüllete, a magánlét meg a mindenkori világalapot egybeömlése, valamint az a szüntelen húzóerő és alvajáró formabiztonság, amely a kifejezésre törekvő tartalmak megjelenítését teszi lehetővé, roppantul drámaivá alakítja-gyötri ezt az egész versvilágot. Fentebb hangvételi tónusát csak még jobban hangsúlyozza, hogy a lírai hős a megélt és megörökített konfliktusokból sohase vonja ki magát. Bármilyen szerepet játszat el alteregójával Veress Miklós, eszünkbe sem jut arra következtetni, hogy nem ő az, akiről a versbe fog-

lalt fabula szól. E nemben a legemlékezetesebbek a *Levelek Wolandhoz*, az *Átváltozások* vagy a *Hamlet költéltáncosnak áll* remeklései.

Ami pedig a könyvbe szerencsés, mondhatni áldott kézzel átemelt nagy verseket illeti (*Aeternitas*, *CLIII zoltár*, *Vakügetés*) ezek a művek nem véletlenül lettek vagy lehetnek ünnepi antológiák vonzó, parádés darabjai.

Veress férfikorú lírájának mintaképe elsősorban *Babits Mihály*. Ő mondja valahol (talán Széchenyiről), hogy az erő mozdulni akar, az egyéniség pedig hatni, érvényesülni. Költőnk hatásos, erőteljes, érvényes költészetet hozott létre a szó külsőségeknél messze többet jelentő, fontosabbik értelmében.

Iszlai Zoltán

**Bächer Iván:
A zongora helye**
Göncöl Kiadó
288 oldal, 2490 Ft

Bächer Iván, az író, ahogy mondani szokás: „civilben” újságíró. Ám aki szépen gyarapodó számú könyveit olvassa (és bizony neki már saját olvasótábora van), az tudja: nincs kétféle Bächer-írás: a hírlapi cikkeket ugyanaz írja, mint aki a novellákat és regényeket. Ez pedig – kivételesen – nem azt jelenti, hogy Bächer újságíróskodása rongálná „irodalmi” természetét, ellenkezőleg: napilapba szánt írásai azok, melyekben ugyanaz a kedély, fantázia, élményanyag, alakformáló-és megjelenítőerő érvényesül, mint szépírói munkáiban. Mert hát kik írják Bächer cikkei? Ló Tasziló, Bor Kelemen, Huús Richárd, Lévy Jenő, Kóczián Pál, Baár Gyula, Iszkra Pál. Lehet, hogy vannak többen is, ennyiükre emlékszem. Megannyi irodalmi „hős”, egy márt Krúdy alteregói. S ez azért kivételes dolog, mert a szerző politikai napilap munkatársa, aki mostani, „újságíróskodás” alcímű kötetében az elmúlt 13 esztendő-

ben írt, politikai aktualitások szülte cikkeiből válogatott. Korkrónika a kötete, s ezért fontos, hogy egy ilyen gyűjteményről mondható el: a benne foglalt írások hitelesek, élményszerűek, sőt átélhetőek. Csupa ritka erény. Évente akad köztük legalább egy, amiről már most sejthető, hogy maradandó lesz, mint írás is, meg mint körismerés is. A Hogyan ágyazható be a titkárnő?, a Furcsa falu, a Kínai cipő, a Bombáink, a Köztársaság tér, s még fentiek közül is kiemelkedően a Kiíratkozás, meg a tavalyi termést képviselő Egy hirdetés margójára – megannyi olyan cikk, amely egynél többször is olvasható, akár csak kedvenc verseink. Bächer attitűdje a kiséberé, a rendszerváltás utáni idők veszteseié, akik mindig kiesnek a hatalmon lévők látómezéjéből. Bächer – mellesleg – azt a rágalmat is nevétségessé teszi, hogy a „szoclib” sajtó ne lett volna keményen ellenzéki a „szoclib” kormány négy éve alatt – tessék elolvasni az ő akkori cikkei. S épp ez a vonása biztat azzal, hogy a jövőben sem marad téma nélkül: hiszen nem pártérdekeket, hanem embereket véd a mindenkori hatalom ostobasága ellen. Bächer-olvasók, semmi pánik: szerzőnknek lesz miről írnia ezután is.

N. V.

Színház

**Bános Tibor:
Békeffi László
és Kellér Dezső**
Atheneum 2000 Kiadó
255 oldal, 1490 forint

Bános Tibor ott folytatta, ahol abbahagyta. Előző könyvében Nagy Endrének, a magyar kabaré megteremtőjének állított emléket. Az ő önkéntes és a kortársak számára érthetetlen visszavonulásával hosszú időre új keletkezett a kabarészínpadon, helyét végül is az akkor

már közel két évtizede szerzőként és konferansziéként tevékenykedő Békeffi László foglalta el. Logikus tehát, hogy a magyar kabaré „regénye”, kiemelkedő alakjainak portrészorozata, vele folytatódik. Mozgalmas, kalandos pályája során több kabaréban is játszott, konferált vagy igazgatott, a Vidám Színpadot ő alapította, két évig pedig Berlinben lépett fel. „Találmánya” – amit aztán később többen is utánzóztak – hogy konferanszában a napi hírekhez rögtönzött eleven, szellemes kommentárt.

Átütő egyéniség volt, esze, humora, tehetsége jóvoltából olyanfajta szakmai tekintélyt vívott ki magának, mint annak idején Nagy Endre. Hogy kivédje az ellene irányuló támadásokat, s nyilvánul azért is, hogy első kézből szerezzen információkat, nyersanyagot, politikussal barátkozott, még Horthyhoz is bejáratos volt. A háborús években az ő Mérleg utcai kabéréja volt Bános szerint az utolsó szószék, ahonnan a társadalmi igazságtalanságokat világgá lehetett kiáltani. Ezért, mert szálka volt az egyre jobbra tolódó hatalom szemében, 1942-ben 13 évi fegyházra ítélték, s három évig a dachau koncentrációs táborban raboskodott. A háború után nem tért haza, Amerikában és Svájcban élt, betegeskedett.

Ahogy Békeffi Nagy Endrétől, úgy Kellér Dezső Békeffitől vette át jelképesen a stafétabotot. Kellér megjelenésével – elálló fülű, alacsony, törekeny kis ember – de persze elsősorban is előadói stílusával sajátos színfolt a magyar kabaré háború utáni történetében. Eredetileg egyébként rajzolni tanult, s őt is, akárcsak Nagy Endrét a festészet vonzotta. Pályáját karikatúristaként kezdte a Ma este című színházi lapnál, később átigazolt a Színházi Élethez. Kabarészerzőként a húszas években mutatkozott be, de igazi ismertséget a háború után,

mint konferanszié szerzett magának. Az ötvenes években a műfajra nehéz idők jártak: a Rákosi-korszak bizalmatlanul kezelte, polgári csökevénynek, szükséges rossznak tartotta a kabarét, s aztán a Kádár-korszakban is csak nagyon szordínósan lehetett a fennálló rendet bírálni. Kellér a maga szelíd, de tulajdonképpen rafinált humorával megpróbálta tágitani a közlés határait, s nyelvét nem a Patyolaton, hanem igazi közéleti jelenségeken, visszasságokon köszörülte.

Miközben Bános nyomon követi hősei pályáját, sorsát, mellettük felvillantja a kor kabaréjának jelentős alakjait, színészeket, szerzőket, direktorokat. Élvezetes, szórakoztató könyve nemcsak filológiaiul rendkívül gondosan dokumentált kabaré- és színház-történet, de az elmúlt háromnegyed évszázad történelmi kulisszáját is érzékletesen felrajzoló kultúrtörténet.

(*gervai*)

Művészettörténet

Harangozó Márta: Varga Imre műhelyében 1990–2001

Argumentum Kiadó/Aspy Stúdió. 82 oldal, 4990 Ft

A rendszerváltáskor az önmagát mindenben autentikusnak nyilvánító politikának az a bornírt ötlete támadt, hogy a legnagyobb élő magyar szobrászt, Varga Imre Kossuth- és Herder-díjas művészt tétlenségre és magányra ítélve lehetetlené teszi, mert korábban – megbízásra – Leninről, sőt Kun Béláról is készített közéleti szobrot. A politikai szándék végrehajtóit az nem zavarta, hogy a kárhoztatott szobrok művészi megvalósításukban ugyanúgy értékesek, szemléletükben, megformálásukban eredetiek voltak, mint a szobrász egyéb témájú munkái. A „büntetéssel” a túlbuzgók

attól a Varga Imrétől akarták megfosztani a magyar kultúrát, akinek Szent Istvánt és Máriát, a Magyarok Nagyszonyját ábrázoló monumentális kompozíciója a római Szent Péter Bazilika altemplomában a világból odasereglődőknek két évtizede azt próbálja bizonyítani, hogy joggal valljuk magunkat európainak. Bár Varga az elmúlt tizenkét évben is kapott itthon közéleti plasztika alkotására megbízást, akortól munkáinak nagyobb részét a haza határain kívül, elsősorban Németországban és Európa más fővárosaiban állították fel.

Harangozó Márta művészettörténész, aki Varga Imre munkásságát évtizedek óta figyelemmel követi, számos katalógus-előszóban és könyvben értékelte a mester műveit, most egy nagyalakú, nyomdatechnikailag is igen szép és gondosan szerkesztett albumban tekinti át és elemzi a művész 1990 óta teremtett szobrait. A könyvet lapozva egyet kell értenünk megállapításával, miszerint Varga Imre tizenkét év alatt a korábban létrehozott életmű mellé, illetve annak folytatásaként mind mennyiségben, mind művészi megvalósításban, tematikai gazdagságban egy újabb, bámulatosan gazdag életművet hozott létre.

A könyv Varga új szobrainak mintegy kétharmadáról közöl fotót Harangozó Mártá értő, a lényegét megraga-

dó és élvezetes stílusban megírt tanulmányával. A művészettörténész azt is bebizonyítja, hogy igen összetett látványélményt és gondolatot nyújtó-ébresztő közéleti alkotásokról lehet közzérthetően, a plasztikai gondolatot megragadó formában írni, elmélkedni. Különösen érdekes, amit a Szent Istvánnak koronát küldő II. Szilveszter pápáról, a vértanúhalált halt Szent Gellértől, vagy a síófoki temetőben felállított hét méter magas, krómaccélból hegesztett megfeszített Krisztusról ír. Harangozó Márta szerint a kelenföldi plébániatemplom, ahol a művésznek nyolc plasztikáját állították fel, lényegileg szabadtéri múzeummá is vált. Itt látható az a fehér márványból faragott, megrendítően szép és eredeti komponálású Piéta is, amellyel Harangozó szerint Varga immár nemcsak a 20. századnak, hanem a most elkezdődöttnek is a legjelentősebb magyar szobrásza. A könyv kiadására az Argumentum Kiadó és az ASPY Stúdió vállalkozott, és igazán méltót, marandótt teremtettek. Méltót ahhoz a művészhez, akit nem kell Magyarországon bemutatni, hiszen akik ismerik a Parlament oldalánál, a Duna-parton álló, Károlyi Mihályt ábrázoló szobrát, tudják, ki ő, és mit jelent munkássága a hazai művészet történetében.

(*A. Gy.*)

 A Helikon Kiadó ajánlata	
<p>...a félelem nélküli beszéd szabadsága... (<i>Szilágyi Ákos</i>) 1900 Ft</p>	<p>HELIKON KIADÓ</p>
<p>A könyv megrendelhető a Helikon Kiadónál (1053 Budapest, Papnövelde utca 8.), telefonon Borbíró Zsókanál és/vagy Varga Istvánnál a 317-4987-es számon, vagy a 317-4967-es faxon, valamint megvásárolható a Helikon Könyvesházban: Budapest, VI., Bajcsy-Zsilinszky út 37.</p>	

Mesék, álmok, vígság ideje

■ Attól a *Lyman Frank Baum*-tól kölcsönöztem a címet, akiről, valljuk be, nem sokat tudunk, azon kívül, hogy ő *Oz, a nagy varázsló* c. alapmű szerzője. Az alapmű szó kétszeresen is értelmezhető: a világirodalom egyik klasszikus gyerekkönyve ez, amelyből musical és film készült, méghozzá többször, az 1939-es változat talán a könyvnél is nagyobb sikert aratott. L. Frank Baum nem egy-könyves szerző, nem szabad megfeledkeznünk az említett meseregény tucatnyi folytatásá-

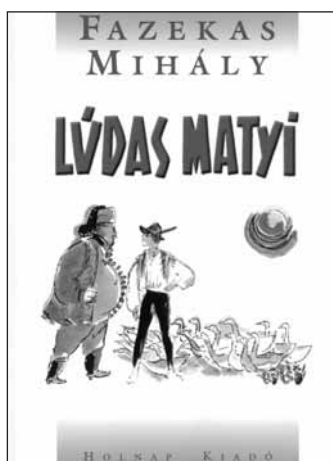

ról, bár ezek közül csak az *Oz Smaragdvárosa* olvasható nálunk magyarul. És igazi meglepetés a *Fehér Bence* fordításában megjelent *Mo, a bűvös birodalom* című kötete, amely 14 mesét tartalmaz. Tizennégy meglepő kalandot olvashatunk erről a furcsa birodalomról, a különös földről, ahol különös dolgok történnek. Az emberek sohasem alszanak, mert nincs éjszaka. Itt soha senki nem hal meg, és nincsenek szegény emberek (igaz, pénz sincs). Van sárkány, mint minden rendes mesében, de mily meglepő, Móban eredetileg ismeretlen állat a kutya. Van Bölcs Számár, aki attól lett okos, hogy megevett egy csomó tankönyvet. A szerző képzelőerejéből remek abszurd mesékre tellett, amelyekkel nevetést akar kelteni, a gyerekeket akarja felvidítani. *Frank Ver Beck* szecessziós rajzai finomságukkal és humo-

rakkal nagyszerűen illeszkednek a történetekhez.

Kass János gyönyörű illusztrációival elegáns kötetben jelent meg ismét *Tersánszky Józsi Jenő* meseregénye, amely a virgonc, ügyes és eszes kismókus tanulságos történetét tartalmazza. A kis csínytevő elhatározza, hogy megkeresi azt a tájat, ahol örökké teremnek a fák, mert nem akar gyűjtögetni, pedig tudni való, hogy a télre fel kell készülni. Misi veszélyes kalandokon át eljut az örökké termő fáig, hazatérve elmeséli élményeit, tapasztalatait kis társai okulására.

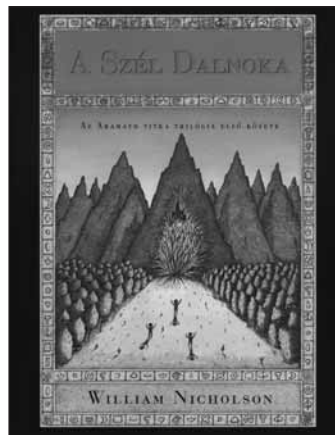
Kötelező olvasmányokról nem szoktam írni, ha most mégis iskolai tananyagnak számító mű megjelenéséről szövegek, annak mindenekelőtt az az oka, hogy feltűnően szép köntösben jelentette meg a Holnap Kiadó *Fazekas Mihály* örökbecsű elbeszélő költeményét. Biztos vagyok benne, hogy a *Lúdas Matyi* így, *Szántó Piroska* gyönyörű színes rajzaival szívesebben veszik kézbe a diákok, nagyobb élvezettel olvassák az 1804-ben keletkezett, s először 1816-ban kiadott, klasszikussá nemesedett művet.

Az osztrák író, *Gaby Schuster* *Padszomszédok* című regényének folytatásában, mely a *Smaragdmedál* címet viseli, Nina és Nicki együtt tölti a hétvégét, mert Nina szülei elutaztak. E két és fél napban tulajdonkép-

pen az angolleckével kellene foglalkozniuk, hiszen Scholz tanárnő sorsdöntő dolgozatot írat velük a legközelebbi órán. Csakhogy valaki a pénteki tornaórán ellopja Nina értékes medálját, és megpróbálja zsarolni a lányt. A zsarolás, mondanom sem kell, a tesztlapokkal függ össze, meg azzal, hogy Nina az iskola igazgatójának a lánya. A történethez *Szegedi Katalin* készített hangulatos rajzokat. A fordító *Schleicher Dóra*. *William Nicholson*, angol szerző első magyarul megjelenő

regénye, *A Szél Dálnoka*, az Aramath titka trilógia első kötete, fantasztikus-mesés világba kalauzol el bennünket. Aramath egy nagy hatalmú, gazdag, különös város: kör alakban építették, ma is fal veszi körül, de senki sem kívánczik azon túlra, hiszen itt benn minden megvan a jó élethez. A város közepén ősidők óta egy torony áll, ez a Szél Dálnoka, amelynek rendeltetéséről senki nem tud semmit. A torony rejtő Aramath szabadságának titkát. Végső soron lelketlen, értelmetlenül túlszabályozott ez a város, ahol mindenki-

nek kiskorától kezdve újra és újra vizsgáznia kell, és ennek eredménye alapján sorolják be a családokat. A besorolás szerint lakhatnak valamelyik (alacsonyabb vagy magasabb rendű) kerületben. A Hath család azonban fellázad az egyéni akaratot tiltó, embertelen rend ellen. Apa, anya és az ikrek, Kestrel és Bowman a maga módján szembeszögöl a parancsokkal. Ha visszahozzák a Hangot a Szél Dálnokába, nem lesz több vizsga, a tökéletes társadalom hazugsága lelepleződik, a gonosz ősálságos uralmának vége lesz. Kess és Bo kiszöknek a városból, nekivágnak az ismeretlennek, nem is sejtve, milyen veszélyek leselkednek rájuk, hiszen a városon kívüli világról nem tudnak semmit. A remek fordítás *Borbás Mária* munkája.

Mikszáth Kálmán és Mauks Ilona házasságának különös történetét írta meg *Titkos házasság* című regényében *Kertész Erzsébet*. A könyv igazi főszereplője Mauks Ilona, aki a kor jelentős íróinak (Goethe, Hugo, Dickens és Jókai) műveit lelkesedő nagylány, amikor megismerkedik a félszeg, de szellemes és tiszta jellemű, fiatal Mikszáth-tal, akiből aztán Jókai mellett a 19. század második felének legnagyobb magyar írója lesz. Különös házasság volt az övék (is), hiszen titokban házasodtak össze, majd hogy a nélkülözésektől óvja a szeretett nőt, Mikszáth visszaadja Ilonának a szabadságát, amikor pedig anyagi helyzete biztossá válik, újra megesküsznek. Az izgalmas, fordulatos mű hitelesen és olvasmányosan idézi fel Mikszáthék életét, betekintést ad a kor társadalmi és irodalmi életébe is.

Gaby Schuster: Nina és Nicki 2. Smaragdmedál. Móra Könyvkiadó. 114 old.; William Nicholson: A Szél Dálnoka. Geopen Kiadó. 287 old.; Fazekas Mihály: Lúdas Matyi. Holnap Kiadó, 56 old., 1200 Ft; Tersánszky Józsi Jenő: Misi mókus kalandjai. Holnap Kiadó. 114 old., 1500 Ft; L. Frank Baum: Mo, a bűvös birodalom. Kairosz Kiadó. 160 old., 1900 Ft; Kertész Erzsébet: Titkos házasság. Holnap Kiadó. 312 old., 1500 Ft. Cs. A.

A legnagyobb választék
A LÍRA ÉS LANT RT. BOLTJAIBAN
Internet: www.lira.hu, E-mail: lira@lira.hu

SZAKKÖNYVÁRUHÁZAK

Infotéka Könyvesbolt
1088 Budapest, Rákóczi út 27/b
Telefon/fax: 338-2739
E-mail: infoteka@lira.hu

Iskolacentrum
1051 Budapest, Október 6. u. 9.
Telefon: 332-5595, fax: 311-1876
E-mail: iskolacentrum@lira.hu

Mediprint Orvosi Könyvesbolt
1053 Budapest, Múzeum krt. 17.
Telefon: 317-4948, fax: 484-0023
E-mail: mediprint@lira.hu

Műszaki Könyvárúhá
1061 Budapest, Liszt Ferenc tér 9.
Hermész Díjas Könyvesbolt
Telefon: 342-0353, fax: 342-1317
E-mail: muszaki.konyvaruhaz@lira.hu

Technika Könyvesbolt
1114 Budapest, Bartók Béla út 15.
Telefon/fax: 466-7008
E-mail: technika@lira.hu

MINDEN AMI ZENE

Kodály Zoltán Zeneműbolt,
Antikvárium és Hangszerbolt
1053 Budapest, Múzeum krt. 21.
Telefon/fax: 317-3347
E-mail: kodaly@lira.hu

Rózsavölgyi és Társa Zeneműbolt
Hermész Díjas zenemű- és könyvesbolt
1052 Budapest, Szervita tér 5.
Telefon: 318-3312, fax: 318-3500
E-mail: rozsavolgyi@lira.hu

KÖNYVESBOLTOK

Apáczai Könyvesbolt
1085 Budapest, József krt. 63.
Telefon: 328-0754, fax: 328-0755

3300 Eger, Bajcsy-Zs. u. 2.
Telefon/fax: 36-517-758
E-mail: eger@lira.hu

9021 Győr, Arany János u. 3.
Telefon/fax: 96-319-760
E-mail: gyor@lira.hu

Műzsák Könyvesbolt
6800 Hódmezővásárhely, Szegfű u. 8.
Telefon: 62-239-336

Arany Babel Könyvesbolt
6000 Kecskemét, Arany János u. 10.
Telefon: 76-417-517, fax: 76-505-233
E-mail: babel@axelero.hu

Kódex Könyvesbolt
7300 Komló, Városház tér 7.
Telefon/fax: 72-482-859

3530 Miskolc, Bajcsy-Zs. u. 2-4.
Szinva Bevásárlóközpont
Telefon/fax: 46-509-513, 46-509-514
E-mail: szinva@lira.hu

5900 Orosháza, Győry Vilmos tér 1.
Telefon: 68-473-315, fax: 68-418-112

5540 Szarvas, Kossuth u. 21/2.
Telefon: 66-214-937

Garay Könyvesbolt
7100 Szekszárd, Garay tér 14.
Telefon/fax: 06-74-413-469

2000 Szentendre, Fő tér 5.
Telefon/fax: 26-311-245
E-mail: szentendre@lira.hu

Babilon Könyvesház
6600 Szentes, Kossuth u. 11.
Telefon/fax: 63-318-673

KO Könyvesbolt
9700 Szombathely, Foghíj 3.
Telefon: 94-505-855, fax: 94-505-854
E-mail: info@ko.hu

FÓKUSZ KÖNYVÁRUHÁZAK

1072 Budapest, Rákóczi út 14.
Hermész Díjas könyvesbolt
Telefon: 268-1103,
fax: 267-9789
E-mail: fokusz.budapest@lira.hu

4026 Debrecen
Hunyadi u. 8-10.
Hermész Díjas Könyvesbolt
Telefon: 52/ 322-237
Fax: 52/416-091
E-mail: fokusz.debrecen@lira.hu

3530 Miskolc
Széchenyi u. 7.
Telefon/fax: 46/348-496
E-mail: fokusz.miskolc@lira.hu

7621 Pécs
Jókai u. 25.
Hermész Díjas könyvesbolt
Telefon: 72/312-835,
fax: 72/314-988
E-mail: fokusz.pecs@lira.hu

6720 Szeged
Tisza L. krt. 34.
Hermész Díjas könyvesbolt
Telefon/fax: 62/420-624
E-mail: fokusz.szeged@lira.hu

www.fokuszonline.hu

Bér-Tár Bt.

- nyomdai szállítmányok fogadása, mennyiségi és minőségi átvétele, raktározás
- diszpozíciók teljesítése átvételi elismervénnyel
- példányszám szerinti árnyilvántartás
- évenkénti leltárelszámolás
- szállítás
- postázás
- árazás, vonalkódozás
- csomagolás – egységcsomagok, ajándékcsomagolás példányonkénti kézbesítéssel, átvételi elismervénnyel
- vidéki kiadók budapesti készletképviselete

Bér-Tár Bt.

1097 Budapest, Kén u. 1-3. Telefon: 282-6619
Faragóné Zsáka Ildikó

KÖNYVSIKER !!!

Két hét alatt 2000 példány kelt el !

Ebben a könyvben fontosabb '56 emberi és történelmi igazsága, mint az azt magyarázóké, a belőle élőké és élőködőké !

Megrendelhető az Argumentum kiadóban
1085 Mária utca 46, földszint 46.
telefon: 485-10-40
fax: 485-10-41

Megjelent könyvek

2002. február 8–21.

501 híres mondás. Kis emberek nagy, nagy emberek kis mondásai. Anno.
ISBN: 963-375-156-X [hibás ISBN 963-9199-66-4] fűzött: 550 Ft

A

A háló, a halaszok és a halak. Tanulmányok a mezőelmélet, a diskurzusanalízis, a rendszerelmélet és az irodalomtörténet-írás néhány kapcsolódási pontjáról. Osiris – Pompeji Alapítvány. (deKon-KÖNYVek: irodalomelméleti és interpretációs sorozat 20.)
ISBN: 963-379-975-9 fűzött: 1280 Ft

Alapismereti kislexikon. Általános iskolásoknak. Szalay Kvk.
ISBN: 963-9355-75-5 fűzött: 817 Ft

Almádi László: A Kis-Balaton és a Keszthelyi-hegység. Kalauz turistáknak és természetbarátoknak. B.K.L. K.
ISBN: 963-86193-5-X fűzött: 980 Ft

Arthur, Alex: Csigák. [A héjas állatok: csigák, kagylók, tengeri sünök, rákok és teknősök világa]. Budapest. (Szemtanú 5.)
ISBN: 963-530-540-0 kötött: 2300 Ft

A tudás társadalma. Tanulmányok, esszék, reflexiók. (1. köt.) Stratégia-kut. Int. Kht.: Nemz. Ifjúságkut. Int.: Ipargazd. Kut. és Tanácsadó Kft. fűzött: 3920 Ft (1–2.)

A tudás társadalma. Tanulmányok, esszék, reflexiók. (2. köt.) Stratégia-kut. Int. Kht.: Nemz. Ifjúságkut. Int.: Ipargazd. Kut. és Tanácsadó Kft. fűzött: 3920 Ft (1–2.)

A vadon világa. Graph-Art.
ISBN: 963-9325-16-3 kötött: 1483 Ft

A világ kincsei. Az emberiség öröksége: a világörökség részévé nyilvánított kulturális és természeti értékek. (3.) M. Könyvklub.
ISBN: 963-547-588-8 kötött: 4980 Ft

Az első emberek. [Fedezzük fel elődeink világát, az első barlanglakóktól a vaskori népekig]. 2. kiad., Park. (Szemtanú 6.)
ISBN: 963-530-536-2 kötött: 2300 Ft

Az európai felnőttoktatás és közművelődés perspektívái. [Országmo-

nográfiák]. M. Művel. Int. (Közművelődés és felnőttoktatás 1/2.)
ISBN: 963-651-438-0 fűzött: 2267 Ft

B

Bahm, Karl: Berlin, 1945. A végső leszámolás. Hajja. (20. századi hadtörténet)
ISBN: 963-9329-36-3 kötött: 3200 Ft

Bakos Ferenc – Dorogman György: Román – magyar kisszótár. Utányi. Akad. K. (Kisszótár)
ISBN: 963-05-6876-4 kötött: 1950 Ft

Bálint Ágnes: Cimborák. Holnap.
ISBN: 963-346-486-2 kötött: 1500 Ft

Barassó Péter: Monostori vadász emlékek. Nimród Alapítvány: Nimród Vadászújság Szerk.: DNM K.
ISBN: 963-9369-11-X kötött: 700 Ft

Bárdos Jenő – Sarbu Aladárné: Angol feladatgyűjtemény a középfokú nyelvizsgához. Black & White K.
ISBN: 963-9407-25-9 fűzött: 700 Ft

Bártfai Barnabás – Budavári Oszkár: Adatbázis-kezelés. [dBase III+, Access]. 3. kiad., BBS-E K. (Informatikai füzetek 6.)
ISBN: 963-00-3444-1 fűzött: 870 Ft

Bártfai Barnabás: Információ és kommunikáció. [Internet, elektronikus levelezés, Outlook, weblapkészítés]. BBS-E K. (Informatikai füzetek)
ISBN: 963-86232-3-3 fűzött: 790 Ft

Bártfai Barnabás: Számítógéphasználat és fájlkezelés. [Gépkezelés DOS, Windows, Norton Commander, tömörítés]. BBS-E K. (Informatikai füzetek)
ISBN: 963-86232-1-7 fűzött: 980 Ft

Bártfai Barnabás: Szövegszerkesztés. [Edit, Norton Commander, Write, Wordpad, Word]. 3. kiad. BBS-E K. (Informatikai füzetek 4.)
ISBN: 963-00-3442-5 fűzött: 870 Ft

Bártfai Barnabás – Szücs Sándor: Az információ-technológia alapfogalmai. [Alapfogalmak, szoftverek, hálózatok, biztonság, vírusok, kifejezőegységgyűjtemény stb.] BBS-E K. (Informatikai füzetek)
ISBN: 963-86232-2-5 fűzött: 870 Ft

Bártfai Barnabás – Szücs Sándor:

Prezentáció és grafika. [Powerpoint, Paint, MS Photo Editor, Adobe Photoshop, CorelDraw]. BBS-E K. (Informatikai füzetek)
ISBN: 963-00-3445-X fűzött: 870 Ft

Bártfai Barnabás: Táblázatkezelés. [Quattro, Excel]. BBS-E K. (Informatikai füzetek 5.)
ISBN: 963-00-3443-3 fűzött: 790 Ft

Beck, Peter: Akvárium alapfokon. Hol-ló.
ISBN: 963-9388-32-7 kötött: 1390 Ft

Benedek Elek: A három kívánság. Válogatott mesék. Tóth.
ISBN: 963-9371-42-4 fűzött: 450 Ft

Benedek Elek: Az aranytojós madár. Válogatott mesék. Tóth.
ISBN: 963-9371-46-1 fűzött: 450 Ft

Benedek Elek: Hazánk története. 3. A szabadságharc kora. "Talpra magyar, hí a haza!". Pannon Literatura.
ISBN: 963-9355-16-X kötött: 2075 Ft

Berkli Feriz: Magyarország és ortodoxia ezer esztendő. Magyar Ortodox Egyházmege: Miskolci Ortodox Műzeumért Alapítvány.
ISBN: 963-00-5508-2 kötött: 3000 Ft

Bernd, Ed (Jr.): José Silva-féle agykontroll. ESP-módszer: indulj el a sikerhez vezető úton! Alexandra.
ISBN: 963-367-999-0 fűzött: 999 Ft

Berthold, Will: Gyerekgyár. Minerva K.
ISBN: 963-95826-3-4 fűzött: 1890 Ft

Birkner, Friede: Csodák csodája. Bastei Budapest. (Hedwig Courths-Mahler lányának regényei)
ISBN: 963-296-515-9 fűzött: 749 Ft

Bolygók világa [Elektronikus dokumentum]. Interaktív multimédia. Tudás 2000 K.
Műanyag tokban: 5900 Ft

Bradbury, Ray: Gosnost lélek közeleg. Európa.
ISBN: 963-07-7113-6 kötött: 1600 Ft

Brettonne, Restif de la: Anti-Justine. Lazi K.
ISBN: 963-9227-98-6 kötött: 1400 Ft

Briggs, Zena – Briggs, Jack: Jack és Zena. Pakisztáni lány és angol férfi életveszélyes szerelmének igaz története. M. Kivklub.
ISBN: 963-547-585-3 kötött: 1990 Ft

Browne, Sylvia – May, Antoinette: Egy látnok kalandjai. Amerika legsikeresebb médiumának igaz története. Édesvíz: BestLine.
ISBN: 963-528-550-7 kötött: 1990 Ft

Bruns, Susanne: Amit nagyapáink még tudtak. Fedezzük fel újra a kertben. (2.) 3. kiad. Ciceró. (Falu-kertész)
ISBN: 963-539-169-2 fűzött: 1290 Ft

Bruns, Susanne: Amit nagyapáink még tudtak. Fedezzük fel újra a kertben. (3.) Ciceró. (Falu-kertész)
ISBN: 963-539-370-9 fűzött: 1290 Ft

Bruns, Susanne – Bruns, Sabine – Stammer, Joachim: Amit nagyapáink még tudtak. Fedezzük fel újra a kertben. (1.) Ciceró. 3. kiad. (Falu-kertész)
ISBN: 963-539-368-7 fűzött: 1290 Ft

Byam, Michèle: Fegyverek és páncélok. [A kézfegyverek története, a kőbaltától a vadnyugati pisztolyokig]. 4. kiad. Park. (Szemtanú 4.)
ISBN: 963-530-538-9 kötött: 2300 Ft

C

Carver, Charles S. – Scheier, Michael F.: Személyiségpszichológia. Osiris. (Osiris tankönyvek)
ISBN: 963-379-307-6 kötött: 3950 Ft

Chevron, Doris: New York. M. Kivklub. (Marco Polo)
ISBN: 963-547-558-6 fűzött: 1990 Ft

Chinmoy, Sri: Az életmegvilágító úttárs. Madal Bal.
ISBN: 963-00-8929-7 vászon: 990 Ft

Chinmoy, Sri: Boldogság. 3. Madal Bal.
ISBN: 963-00-6392-1 fűzött: 790 Ft

Chinmoy, Sri: Ezüst álmok szárnyán. Madal Bal.
ISBN: 963-00-8930-9 fűzött: 890 Ft

Clark, Mary Higgins: Hová tűntek a gyerekek? Gabo.
ISBN: 963-9237-99-X kötött: 1690 Ft

Cohen, David: Szexbeszéd. Testbeszéd a párkapcsolatokban. 5. kiad. Park. (Hétköznapi pszichológia)
ISBN: 963-530-620-2 fűzött: 1400 Ft

Coonts, Stephen: Hongkong. I.P.C. Kiv. ISBN: 963-635-221-6 fűzött: 1200 Ft

Courths-Mahler, Hedwig: Kettős vonzásban. Bastei Budapest. (Hedwig

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Kedves Olvasónk!

Azt javasoljuk Önnek: fizessen elő lapunkra! Sokféle terjesztési módszert kipróbáltunk, és meg kellett állapítanunk, hogy egyik sem vetekszik az előfizetés módszerével.

A Könyvhetet megrendelheti a szerkesztőség címén:

1114 Budapest, Kanizsai utca 41. levélben vagy az itt található kitöltött, kivágott megrendelőszelvényen, vagy faxon a 466-0703 telefonszámon.

MEGRENDELÉS

Megrendelem a Könyvhetet 1 évre 2880 Ft előfizetési díjért. Kérem, küldjenek postai csekket az előfizetési díj befizetéséhez.

NÉV.....

CÍM.....

.....

Magyar Könyvgyűjtő

A régi könyvek és az antikvitások kedvelőinek.
Megjelent az 1. szám

Kizárólag előfizetőknek!

Előfizetési díj 2002. évre (10. szám) 4400 Ft.

Megrendelhető a szerkesztőségben:

1114 Budapest, Kanizsai utca 41.

Telefon/fax: 466-0703

MEGRENDELÉS

Igen, szeretnék tájékozott lenni a régiségek világában, emiatt megrendelem a Magyar Könyvgyűjtő c. újságot a 2002. évre (10 lapszám) 4400 Ft előfizetési díjért.

Kérem küldjenek belföldi postautalványt és számlát az előfizetési díj befizetéséhez.

NÉV .....

CÍM .....

Oktatás és munkaerőpiaci érvényesítés. MTA Közgazdaságtud. Kutatóközp. (Munkatudományi kutatások) ISBN: 963-9321-30-3 fűzött: 2200 Ft

Oroszlánkö. Felvidéki magyar népmesék. Unikornis. (Nagy magyar mesemondók 13. köt.) ISBN: 963-427-433-1 kötött: 2500 Ft

P

Pálné Kovács Ilona: Regionális politika és közigazgatás. 2. jav. kiad., Dialóg Campus. (Dialóg Campus szakkönyvek) ISBN: 963-9123-58-7 kötött: 2980 Ft

Parsons, Tony: Apa és fia. Európa. ISBN: 963-07-7103-9 kötött: 1600 Ft

Pease, Allan – Garner, Alan: Szóbeszéd. A társalgás művésze. 10. kiad. Park. (Hétköznapi pszichológia) ISBN: 963-530-618-0 fűzött: 1400 Ft

Petőfi Sándor: János vitéz. Tóth. ISBN: 963-9262-00-X fűzött: 450 Ft

Phillips, Donald G.: A csillagok ura. Beholder. (Battletech) ISBN: 963-9399-02-7 fűzött: 1298 Ft

Plain, Belva: Hazatérés. M. Kvk. ISBN: 963-547-576-4 kötött: 1390 Ft

Plass, Adrian: Kegyes kétkézkes visszatér. Utánny. Harmat. ISBN: 963-9148-58-X fűzött: 990 Ft

Poe, Edgar Allan: A holló. Versek és elbeszélések. Európa. (Európa diákkönyvtár) ISBN: 963-07-7116-0 fűzött: 600 Ft

Popper Péter: A belső utak könyve. 6. kiad. Saxum. (Az élet dolgai) ISBN: 963-9308-34-X fűzött: 880 Ft

Priewe, Jens: A bor. Gyakorlati ismeretek: minden, amit a bor helyes kezeléséről tudni kell. M. Kvk. ISBN: 963-547-553-5 kötött: 2350 Ft

Prohászka László: Ligeti Miklós. Kapoli Múzeum & Galéria. ISBN: 963-00-6082-5 kötött: 2900 Ft

Pszichológiai lexikon. M. Kvk. ISBN: 963-547-563-2 kötött: 4000 Ft

R

Rácz János: Jöhetsz ősz. Alterra. ISBN: 963-9324-25-6 fűzött: 1300 Ft

Recept klub receptgyűjtemény. (1.) D&B. fűzött: 1450 Ft

Recept klub receptgyűjtemény. (2.) D&B. fűzött: 2300 Ft

Roberts, Nora: Mámoros halál. Gold Book. ISBN: 963-9248-98-3 fűzött: 1298 Ft

Róka Jolán: Kommunikációtan. Fejezetek a kommunikáció elméletéből és gyakorlatából. Századvég. (A Budapesti Kommunikációs Főiskola Tankönyvei 1.) ISBN: 963-9211-30-3 fűzött: 2240 Ft

Rövid dinamikus pszichoterápia. Animula. ISBN: 963-7124-87-9 fűzött: 2200 Ft

Rózsás Eszter: Közigazgatási jog. Dialóg Campus. (Dialóg Campus szakkönyvek) ISBN: 963-9123-72-2 fűzött: 2980 Ft

Ruiz, Miguel: A szeretet iskolája. A tőltek ősi bölcsessége. Édesvíz. ISBN: 963-528-549-3 fűzött: 1790 Ft

S

Schopp-O'Dwyer, Annegret: London. M. Kvk. (Marco Polo) ISBN: 963-547-551-1 fűzött: 1990 Ft

Schutt, Karin: Szépség és relaxáció. Hat kellemes hétvége a szépség érdekében: egészségesen otthon. Szukits Kv. ISBN: 963-9363-79-7 kötött: 2490 Ft

Sebestyén Endre: Hatezer angol és amerikai szólásforma és ezek magyar jelentése. Black & White K. ISBN: 963-9407-36-4 fűzött: 700 Ft

Seregi György: Acélvázcs csarnokok. Terc. ISBN: 963-03-9807-9 kötött: 6800 Ft

Siklós László: Főlkészülés a házasságra. Önismereti kézikönyv: kérdezz – felelek!: kérdezlek – válaszolj! Miner-va. ISBN: 963-86237-1-3 fűzött: 890 Ft

Soud, Leila A.: Sivatagi árnyék. Totem. ISBN: 963-590-174-7 fűzött: 1500 Ft

Spick, Mike: A Luftwaffe ászai. A Jagdílegerek taktikai és harceljárásai a II. világháborúban. Hajja. (20. századi hadtörténet) ISBN: 963-9037-33-8 kötött: 2296 Ft

Stahl, Horst: Szobabonsai. Törpefák az ablakpárkányon. 4. kiad. Ciceró. (Falu-kertész) ISBN: 963-539-371-7 fűzött: 1290 Ft

Stonawski Tamás: A négybetűs élet. Mátészalkai Művészet. Egy. ISBN: 963-00-8408-2 fűzött: 560 Ft

Stoyan, Gisbert – Takó Galina: Numerikus módszerek. Typotex. ISBN: 963-9326-20-8 fűzött: 2900 Ft

Strieder, Swantje: Róma. M. Kvk. (Marco Polo) ISBN: 963-547-557-8 fűzött: 1990 Ft

Sz

Szabó Lőrinc: A huszonhatodik év. Lírai rekvium százhusz szonettben. Sziget. (Sziget ver eskönyvek) ISBN: 963-208-123-4 [hibás ISBN 963-208-312-1] kötött: 1380 Ft

Szappanos Gábor: Szárazbábódi dekameron. Hungarovox. ISBN: 963-9292-39-7 fűzött: 990 Ft

Szász István Tas: Egy haza – két ország. 2. köt. Trianon sodrásában. Egy visszahonosított orvos és családja története. (2. köt.) Accordia. ISBN: 963-9242-68-3 fűzött: 2000 Ft

Szasz, Thomas S.: Az elmebetegség mítosza. A személyes magatartás elméletének alapjai. Akad. K. ISBN: 963-05-7855-7 kötött: 2560 Ft

Szatmári Gizella: Budavári séták. Városháza. (A mi Budapestünk) ISBN: 963-9170-34-8 fűzött: 250 Ft

Szatmári Gizella: Das Burgviertel. Rathaus. (Unser Budapest) ISBN: 963-9170-36-4 fűzött: 350 Ft

Szatmári Gizella: Walks in the Castle District. City Hall. (Our Budapest) ISBN: 963-9170-35-6 fűzött: 350 Ft

Szemán László: Kis szörnyetegek. Gyilkos leánykák, gyilkos fiúcskák. B.U.S. Press. ISBN: 963-86231-0-1 fűzött: 1690 Ft

Szentiványi Jenő: A kőbaltás ember. Unikornis. (Magyar ifjúsági remekírők 14.) ISBN: 963-427-427-7 fűzött: 1900 Ft

Szepes Mária: Az álom mágiája. Tervezük meg álminkat! Édesvíz.

ISBN: 963-528-395-4 fűzött: 1490 Ft

Szomorj Dezső: Levelek egy barát-nőmhöz. (Regény). Palatinus. ISBN: 963-9380-10-5 fűzött: 2400 Ft

Szondi Lipót: A Szondi-teszt. A kísérleti ösztöndiagnosztika tankönyve. Hatodik Síp Alapítvány: Új Mandátum. ISBN: 963-9336-41-6 kötött: 5000 Ft

Szórakoztató kártyajátékok kézikönyve. Vagabund. ISBN: 963-550-049-1 [hibás ISBN 963-650-730-9] fűzött: 250 Ft

T

Tari János: Néprajzi filmzés Magyarországon. Európai Folklor Int. (Örökség 5.) ISBN: 963-86159-8-2 fűzött: 1980 Ft

Társasági törvény, cégtörvény. jogszabály, jogelemzés. 2. hatályosított kiad. HVG-ORAC. ISBN: 963-9404-10-1 fűzött: 6048 Ft

Temesvári Jenő – Taschner Béla: Szavatosság, jótállás, alkalmassági idő. Tartós fogyasztási cikkek és termékek, építőipari anyagok és szerkezetek gyártóinak, importőreinek, kereskedőinek, javítószolgálatának, vásárlóinak és építkezőknek. Kerlorg. (Kerlorg szakkönyv) ISBN: 963-86049-6-4 fűzött: 3304 Ft

Tolna megye településeinek atlasza. 108 település részletes térképe: városok M. 1:15 000, községek M. 1:12 500, megyetérképek M. 1:450 000. HISZI-MAP. (Indulástól – megérkezésig...) ISBN: 963-610-027-6 fűzött: 2900 Ft

Tóthné Pánya Marianna: Zöld burokban születtem.... Találós kérdések. Tóth. ISBN: 963-9161-99-3 kötött: 1000 Ft

Tudomány és történet. Typotex. ISBN: 963-9326-28-3 fűzött: 2800 Ft

U

Ullrich, Corinne: Jimi Hendrix. M. Kvk. (MKK portré) ISBN: 963-547-559-4 fűzött: 2200 Ft

V

Vajda János – Csányi Károly: Repetitio

anatomiae [Elektronikus dok.]. Szöveges adatbázis, kép és hangzó a [Budapest], Nessie Multimédia. Papírtokban: 10714 Ft

Varga Katalin: Mosó Masa mosodája. 24. kiad. Móra. ISBN: 963-11-7661-4 fűzött: 1150 Ft

Várkonyi Nándor: Az írás és a könyv története. Széphalom Kvműhely. ISBN: 963-9028-93-2 [hibás ISBN:963-8277-65-3] kötött: 3500 Ft

Vassné Varga Edit: Teljesítményértékelés a közigazgatásban. Századvég. (Közpolitikai tanulmányok: a Századvég Politikai Iskola közpolitikai sorozata 3.) ISBN: 963-9211-29-X fűzött: 1120 Ft

Vekerdy Tamás: Gyerekek, óvodák, iskolák. 3. kiad. Saxum. (Az élet dolgai) ISBN: 963-9308-35-8 fűzött: 880 Ft

Versék szébben. A klasszikus magyar líra válogatott költeményei ezérot-száznegyvennégytől ezértkilencszáz-tizennyolcig. Bárczi G. Értéktörz Kiejtési Alapítvány. ISBN: 963-00-7183-5 kötött: 1950 Ft

Viczko Jolánta: Magaddal viszed. Rejtjel. ISBN: 963-9149-56-X fűzött: 1505 Ft

W

White, Ellen Gould: Lépések Jézus felé. Hetedvilág. (Evangélium mindenkinék) ISBN: 963-86185-0-7 fűzött: 476 Ft

Z

Zöldség-különlegességek. Természeti és hasznosítási lehetőségei. Primom. ISBN: 963-00-8238-1 fűzött: 1960 Ft

Az összeállítás a Könyvtárellátó Közhasznu Társaság információs rendszere alapján készült. A felsorolt könyveket a Könyvtárellátó már felajánlotta megvásárlásra a könyvtáraknak, ill. megrendelhetők a társaság home lapján (www.kello.hu).

A HÁTTÉR Kiadó ajánlja
LÉLEK-KONTROLL sorozatából

Beck: <i>A gyűlölet fogságában</i>	1600 Ft
Fromm: <i>A rombolás anatómiája</i>	2498 Ft
Goleman: <i>Érzelmi intelligencia</i>	1300 Ft
Forward: <i>Mérgező szülők</i>	1350 Ft

Erich Fromm: *A rombolás anatómiája*
A híres pszichológus világsikerű művében lenyűgözően logikus érveléssel bizonyítja, hogy az agresszivitás, a rombolás vágya a modern idők „vívmánya”. Bravúros esettanulmányaiban tömeggyilkos vezérek személyiségeit veszi górcső alá (Sztálin, Himmler, Hitler).

Háttér Kiadó 1134 Bp., Váci út 19. 11–12 épület Levélcím: 1525 Bp., Pf. 97.
T/F: 320-8230, 329-7293. Űzenetrögzítő: 221-6239. E-mail: hatterkiado@matavnet.hu

  Szeretettel várunk minden kedves vásárlót új könyvkereskedésünkben a Park Kiadó teljes választékával. Nagyiván Attila és csapata
Cím: 1138 Budapest, Tomori u. 33.
Telefon: 236-0305, telefon/fax: 349-7537

www.artbooks.hu
régí és új művészeti könyvek

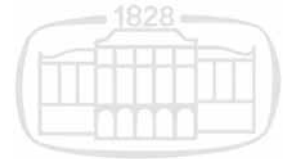
Bajkó István Zsigmond–Pintér Márta
Hallás utáni szövegértés, német, közép- és felsőfok
 Gazdasági szakmai nyelvvizsgák, német
 1750 Ft

Csilla Rúzsás–Béla Mess
Maturation and Aging of Neuroendocrine Functions
 3625 Ft

Tóth Béla
Szájruul szájra
 Akadémiai Alapművek sorozat
 2900 Ft

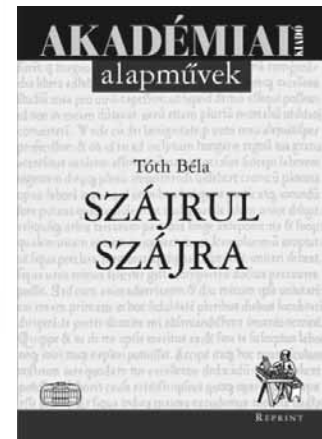
Thomas S. Szasz
Az elmebetegség mítosza
 A személyes magatartás elméletének alapjai
 2560 Ft

Dömök Szilvia
Tanári kézikönyv
 Themenkompass és Grammatik Kompass közép-
 fokú német nyelvvizsga-előkészítő tanfolyamhoz
 2600 Ft

www.akkr.hu

E-mail: custservice@akkr.hu

Jogi és Üzleti Kiadó Kft.
www.complex.hu
 E-mail: complex@kjk-kerszov.hu

Gellért Andor és szerzői kollektívája
Digitális pénzügyek
 4984 Ft

Jonas Ridderstråle–Kjell A. Nordström
Funky business
 A tehetség táncoltatja a tőkét
 4480 Ft

A családjogi törvény magyarázata
 8848 Ft

Karl Erik Sveiby
Szervezetek új gazdaságtana
 4928 Ft

Törvényesség a választások során
 Jogi segédkönyv a 2002. évi országgyűlési
 választások lebonyolításához
 2885 Ft

Kereskedelmi partnereink mellett egyéni vásárlókat is várunk!

Az Akadémiai Kiadó és KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó teljes választékán túl még számos más kiadó kiadványai is megvásárolhatók nálunk.

1033 Budapest, Szentendrei út 89–93. Nyitva tartás: hétfő–csütörtök: 8–16 óráig, péntek: 8–13 óráig.

Telefon: 388-7558, 437-2407, 437-2443. Fax: 437-2442. E-mail: wknagyker@kjk-kerszov.hu

Az Aula Kiadó ajánlata

NÉMETH ISTVÁN
NÉMETORSZÁG TÖRTÉNETE

A kötet Németország elmúlt 130 évének történetét tárgyalja, amelyben a császárság, a weimari köztársaság, a nemzetiszocialista korszak, a megosztás évei, majd az NSZK, az NDK és az egyesítés fordulatot eseményei váltják egymást. A német történelem, az ország megosztottsága és egyesítése sohasem maradt csupán német belügy: e folyamatoknak mindig európai, sőt világméretű kihatásai voltak. A német külpolitika hagyományos közép- és délkelet-európai irányultsága és térségünkkel való összefonódása pedig különösen aktuálissá teszi az ország történetének megismerését.

680 oldal, kötött, 3500 Ft

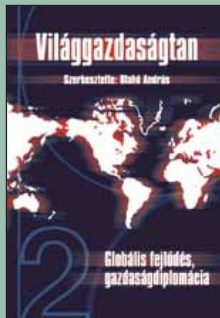
VILÁGGAZDASÁGTAN 2.

GLOBALIS FEJLŐDÉS, GAZDASÁGDIPLOMÁCIA

Szerkesztette: Blahó András

E kötetben a globalizmus értelmezését, a világgazdaság szerkezeti egységességét, a nemzetközi gazdasági rend főbb vonásait és alapintézményeit, a II. világháború utáni legfontosabb nemzetközi intézményeket és megállapodásokat elemzik a szerzők. De ezeken túl áttekinti a kötet a nemzetközi szervezetek politikai gazdaságtanát, a nemzetközi gazdasági diplomácia fő kérdéseit napjainkban, a regionális integrációk és tömörülések szerepét, a szellemi tulajdonjogok és szolgáltatások fejlődési irányzatait. Meggyőződésünk, hogy a kötetet használna forgatja mind a tankönyvként használó diákok, mind a világgazdaság iránt érdeklődő olvasók.

592 oldal, kötött, 4900 Ft

TEMESI JÓZSEF

A DÖNTÉSELMÉLET ALAPJAI

Ez a könyv a döntéshozatal (angol elnevezéssel: Decision Theory) alapfogalmaival, módszereivel és a döntéshozatal alkalmazásakor fellépő gyakorlati problémákkal, paradoxonokkal ismerteti meg az olvasót. Alapozó ismereteket nyújt mindazon közgazdasági, üzleti és szociológiai egyetemi stúdiumok számára, amelyek vezetéstudományi, magartás-elméleti vagy operációkutatási szempontból tárgyalják a döntéshozatalt és elméleti háttérrel szolgálnak a mind szélesebb körben elterjedő, döntést segítő számítógépes programcsomagok alkalmazásához is.

172 oldal, kartonált, 2600 Ft

Megnyitottuk „KAUTZ GYULA”
Könyvesboltunkat.

Cím: IX. kerület Fővám tér 13-15.

Tel.: 456-6771

Nyitva tartás: H-Cs: 8-16, P: 8-14

Minden kedves vásárlót szeretettel várunk!

A SZAZADVÉG Kiadó ajánlata

Andorka Rudolf: **Gyermek, család, történelem** 2240 Ft

Róbert Péter (szerk.): **Társadalmi mobilitás** 2240 Ft

Burgerné Gimes Anna: **A közép-európai átalakuló országok gazdaságának és mezőgazdaságának összehasonlító elemzése** 1960 Ft

Róka Jolán: **Kommunikációtan**
Fejezetek a kommunikáció elméletéből és gyakorlatából 2240 Ft

Németh Erzsébet: **Az önismeret és a kommunikációs készség fejlesztése** 1680 Ft

Zsuffa Ákos (szerk.): **E-kereskedelem** 2240 Ft

Századvég Kiadó, 1068 Budapest, Benczúr u. 33.
Telefon: 479-5280, fax: 479-5290
E-mail: szazadveg@szazadveg.hu

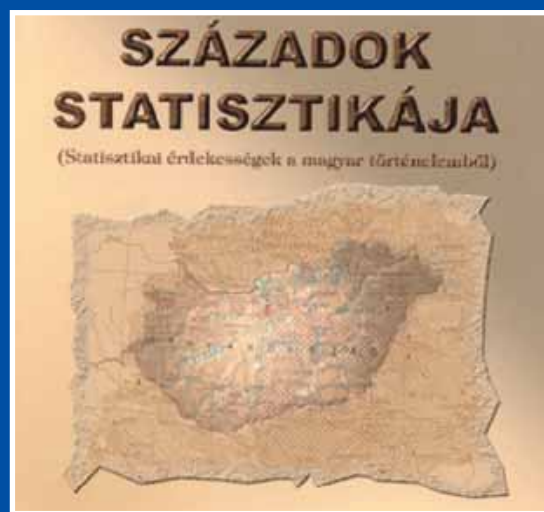

A Központi Statisztikai Hivatal kiadványai

Századok statisztikája

A kiadvány a század- és az ezredforduló alkalmából készült. Ennek megfelelően az elmúlt évszázadok eseményeiből, adataiból válogattak a szerzők. Olyan tényeket gyűjtöttek össze, amelyeknek, amellyel, hogy a maguk idejében fontosak és érdekesek voltak, hatásuk hosszabb távon is érvényesült, és esetenként napjainkig érezhető. Ilyenek például a népesség etnikai összetételéről, a határon belüli és a határon átlépő népességmozgásról, az oktatás-képzés fejlődéséről, az ország területi változásairól, a gazdálkodásról és a gazdaság szerkezetének folyamatos átalakulásáról, a közlekedés és a hírközlés fejlődésének különböző szakaszairól, a lakásvizonyok alakulásáról és hasonlókról szóló részek. Statisztikai munkában kissé szokatlanul felsorolja a kötet az elmúlt évezred uralkodói mellett az utóbbi másfél évszázadnak azokat a nagy egyéniségeit, akik nagymértékben öregbítették Magyarország jó hírét a világban: a magyar származású Nobel-díjasokat, néhány kiemelkedő magyar feltalálót, és az olimpiák magyar bajnokait. A gazdasági fejezetet olyan statisztikai táblák zárják, amelyek bemutatják az ország helyét a világban, a legjellemzőbb – zömmel gazdasági – mutatószámok alapján.

Ára: 1900 Ft

Kiadványaink megvásárolhatók: a KSH Statisztikai Szakkönyvesboltjában

☒: 1024 Budapest II., Keleti Károly u. 10. ☎: 212-4348

Megrendelhetők: KSH Marketingosztály ☒: 1024 Budapest II., Keleti Károly u. 5-7.

☎: 345-6570, 345-6560, 345-6550, Fax: 345-6699,

valamint a KSH Megyei Igazgatóságokon

E-mail: marketing.ksh@office.ksh.hu